

ASKO-KONSERNI VUOSIKERTOMUS
1 9 9 6

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

Varsinainen yhtiökokous

Asko Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 25. maaliskuuta 1997 klo 16.00 Lahdessa Asko Oy:n kokoustiloissa, Askonkatu 2.

Taloudellinen informaatio

Asko Oy julkaisee tilikaudelta 1997 kaksi osavuositilintä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi seuraavasti:

Osavuositilintä 1.1. - 30.4.1997	5.6.1997 (vk 23)
Osavuositilintä 1.1. - 31.8.1997	9.10.1997 (vk 41)

Vuosikertomus ja osavuositilintä postitetaan rekisteröidyille osakkeenomistajille.

Vuosikertomustilintä:

Asko Oy, PL 45, 15101 Lahti

Puh. (03) 815 11

Telefax (03) 815 2600.

Internet: raili.nurminen@asko.fi

Sisältö

Askon arvot	4
Organisaatio	5
Askon vuosi 1996	6
Toimitusjohtajan katsaus	7
Konsernin toiminnan esittely	8
Uponor	11
Asko Kodinkone	17
Asko Huonekalu	21
Upofloor	25
Asko Components	29
Tekstiili	31
Asko Kiinteistöt	35
Konsernihallitus	36
Hallituksen toimintakertomus	37
Tuloslaskelma	43
Tase	44
Rahoituslaskelma	46
Tilinpäätöksen liitetiedot	47
Tunnuslukujen laskentaperusteet	58
5-vuotiskatsaus	59
Tietoja osakkeista	60
Osakkaat / Asko Oy	61
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle ja tilintarkastuskertomus	63
Toimipaikkakartta	64
Osoitteet	65
Lisätietoja Askosta	66

Askon arvot

Asko pyrkii kaikessa toiminnassaan noudattamaan seuraavia arvoja:

Venymiskyky

Askon toiminta on saanut alkunsa yhden miehen yrittäjyydestä. Siksi olemme alusta asti tottuneet venymään pienilläkin resursseilla mittaviin suorituksiin.

Toiminnassamme olemme tarvittaessa valmiit nopeisiin strategisiin ja operatiivisiin liikkeisiin. Tästä todisteena on yhtiön laaja kansainvälinen kehitys viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Osaaminen

Asko on saanut alkunsa käsityötaidosta ja tänäänkin toiminnalle tunnusomaista on työntekijöiden korkea henkilökohtainen osaaminen ja omatoimisuus.

Koska henkilökunta on vahvasti motivoitunutta ja ammattitaitoista, päätöksenteko on viety organisaatiossa hyvin alas ja tuotantotoiminta tapahtuu ”tuoteverstaas”-filosofialla.

Korkealaatuiset tuotteet

Asko-konsernin tuotteet ovat korkealaatuisia ja ne on valmistettu kestäväksi pitkään.

Useimmissa tapauksissa ne on suunniteltu yksilöllisesti asiakkaiden tarpeisiin.

Ennakkoluulottomuus

Asko tuntee monet materiaalit: niin puut, metallit kuin muovit. Toiminnalle on tyypillistä innovatiivisuus ja kokeilunhalu, jonka tuloksena löydetään vanhoihinkin ongelmiin uusia ratkaisuja.

Ympäristöystävällisyys

Ympäristöstä huolehtiminen on tänä päivänä vastuunsa tuntevalle organisaatiolle itsestäänselvyys. Askossa kaikkien tuotantoprosessien tulee olla mahdollisimman pitkälle suljettuja ja materiaalien talteenottoon kiinnitetään runsaasti huomiota.

Tuotteiden uusiokäyttöön liittyvää tekniikkaa kehitetään jatkuvasti.

Organisaatio

ASKO-KONSERNI 1.3.1997

Pääkonttori

JARMO RYTI LAHTI
Toimitusjohtaja

PER-OLOF SÖDERLUND
Talous

HARRI HUTTUNEN
Sisäinen tarkastus

MARJA HANSKI
Lakiasiat

Liiketoimintaryhmät

HEIKKI MAIRINOJA
Toimitusjohtaja
Uponor

JORMA WIITAKORPI
Toimitusjohtaja
Asko Kodinkone

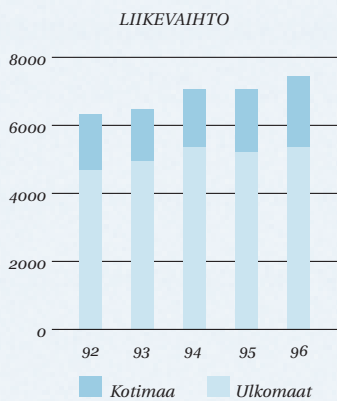
RAIMO KOTIRANTA
Toimitusjohtaja
Asko Huonekalu

ESKO TEERIKORPI
Toimitusjohtaja
Upofloor

KARI PARVIAINEN
Toimitusjohtaja
Tekstiili

PETRI OLKINUORA
Toimitusjohtaja
Asko Kiinteistöt

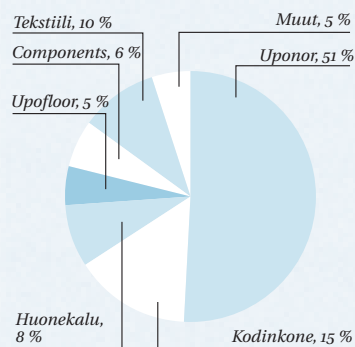
Askon vuosi 1996

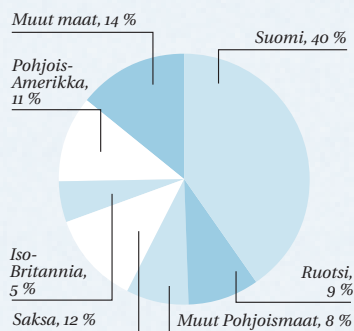
- Tulos ennen veroja ja varauksia 355 Mmk, Askon historian paras
- Suurten rakennemuutosten vuoksi taseen loppusumma pieneni 348 Mmk.
- Askon pörssikurssi nousi tarkastelukauden aikana 128 %

		1996	1995
Liikevaihto	Mmk	7429	7066
Liikevoitto	Mmk	606	575
Tulos ennen varauksia ja veroja	Mmk	355	277
Investoinnit	Mmk	426	541
Sijoitetun pääoman tuotto	%	11,1	10,8
Omavaraisuusaste	%	32,9	28,0
Henkilöstö		9005	9704

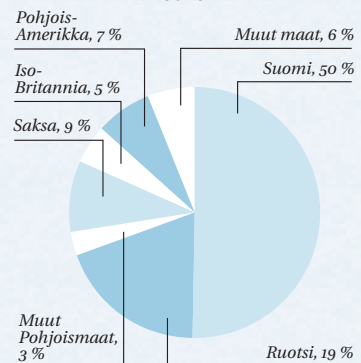
LIKEVAIHTO LIKETOIMINTARYHMITÄIN

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

HENKILÖSTÖ MAITTAIN

Toimitusjohtajan katsaus

Asko-konsernin vuoden 1996 tulos parani edellisestä vuodesta, kuten loppuvuoden osavuositarkastuksessa ennakoitiin. Varsinkin vuoden jälkimmäisen puolen tuloskehitys oli hyvä. Erityisen myönteistä oli se, että kaikki liiketoimintaryhmät tekivät positiivisen tuloksen.

Vuosi 1996 oli Asko-konsernin piirissä voimakasta sisäisen muutoksen aikaa. Kaikissa liiketoimintaryhmissä uudistettiin rakenteita, minkä seurauksena taseen loppusumma pieneni 348 Mmk. Liiketoimintaryhmät veivät nopeasti ja tehokkaasti läpi sisäisen rakennemuutoksensa, ja koko henkilöstö osoitti hienoa venymiskykyä.

Strategiassa olemme tulleet uuteen vaiheeseen. Konsernin peruskannattavuus on tyydyttävä ja suurimman liiketoimintaryhmän Uponorin osuus lähestyy 60 prosenttia liikevaihdosta. Asko aloitti muoviputkien valmistuksen runsaat 30 vuotta sitten. Uponorista on 15 vuodessa kehittynyt maailmanluokan yritys, jonka päätuotteita ovat korkealuokkaiset omilla merkeillä myytävät muoviputkijärjestelmät.

Kolmen vuoden rauhallisemman vaiheen jälkeen Uponorille on valittu selkeä kasvun strategia, mikä merkitsee aikaisempia vuosia suurempia investointeja, jotka kohdistuvat niin uusiin tuotteisiin kuin uuteen tuotantokapasiteettiin orgaanisen kasvun varmistamiseksi. Myös yritysostot ovat oleellinen osa kasvun strategiaa.

Askon strategisena tavoitteena on 40 prosentin omavaraisuusasteen saavuttaminen vuoden 1998 loppuun mennessä. Vuonna 1996 vakavaraisuutemme lisääntyi 4,9 prosenttiyksiköllä ja oli vuoden vaihteessa 32,9 prosenttia.

Uponorin kasvustrategia ja vakavaraisuustavoitteet merkitsevät sitä, että Asko toimii jatkossakin määrätietoisesti ylimääräisen kiinteän omaisuuden realisoimiseksi sulkematta pois tietyiltä toimialoilta luopumisia.

Olemme ilolla panneet merkille sen, että Askon myönteisen kehityksen ovat huomanneet myös sijoittajat. Askon kurssin 128 prosentin nousu oli vuonna 1996

eräs Helsingin pörssin parhaimpia, samalla kun osakkeen vaihto on lisääntynyt tuntuvasti. Vuoden 1997 alusta lähtien Asko noteerataan pörssilistalla kemianteollisuuden toimialalla, mikä kuvaa paremmin muoviteollisuuden merkitystä konsernissa.

Vahvistuneen tuloskehityksen myötä konsernin hallitus on päättänyt osingonjakopolitiikasta, jonka mukaan noin neljännes konsernituloksesta verojen jälkeen jaetaan osinkoina niin kauan kuin vakavaraisuus on alle 40 prosenttia. Päätetty politiikka näkyy jo vuodelta 1996 jaettavissa osingoissa.

Asetetut tavoitteet tähtäävät siihen, että vuonna 1997 konserni saavuttaa vuotta 1996 paremman tuloksen. Uskon, että tähän pääsemiseksi meitä auttavat kovien omien ponnistelujemme ohella optimistiset talousodotukset varsinkin Euroopassa.

Kiitän koko konsernin henkilökuntaa hyvin tehdystä työstä. Vuosi 1996 oli tapahtumarikas ja vaati meiltä kaikilta todellista venymiskykyä.

Suurkiitokset asiakkaille, rahoittajille ja osakkeenomistajille luottamuksesta Asko-konsernia ja sen liiketoimintoja kohtaan.

Jarmo Rytilahti

Konsernin toimialojen esittely

Uponor

Uponor on maailmassa johtavia korkealuokkaisten muoviputkijärjestelmien valmistajia ja markkinoijia. Päämarkkina-alueet ovat Keski-Eurooppa, Pohjoismaat, Brittein saaret ja Pohjois-Amerikka. Yhtiöllä on 33 tehdasta 12 Euroopan maassa sekä Yhdysvalloissa ja Argentiinassa.

Liikevaihto 3761 Mmk

Henkilöstö 3542

Tuotteet: lämminvesi-, kunnallistekniset, kaasu- ja kiinteistötekniset järjestelmät

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 1996:

- Wirsbo Company käynnisti Pohjois-Amerikassa kaksi tehdaslaajennusta kasvavan kysynnän tyydyttämiseksi
- Euroopasta ja Yhdysvalloista ostettiin neljä lämminvesijärjestelmien myyntiyhtiötä
- Hewing otti käyttöön Saksassa heinäkuussa uuden PEX-säteilytysyksikön, jonka johdosta kapasiteetti kaksinkertaistui
- Mondial-paineputken tuotantoon investoitiin Portugalissa, Englannissa ja Yhdysvalloissa
- Sähköhitsausyhteiden tuotekehityksen tuloksena tuotiin markkinoille uusia tuotteita
- Uponor osti kalifornialaisen Raychem Corporationin muoviputkien liitosteknologioiden liiketoiminnan ja niihin liittyvät oikeudet

Asko Kodinkone

Asko Kodinkone on yksi Pohjoismaiden suurimmista valkean linjan suurista kotitalouskoneita valmistavista ja markkinoivista yhtiöistä. Tehtaat sijaitsevat Suomessa ja Ruotsissa. Kodinkoneen päämarkkinat ovat Itämeren alueella, USA:ssa ja Australiassa.

Liikevaihto 1145 Mmk

Henkilöstö 1241

Tuotteet: pesukoneet, kuivausrummut, astianpesukoneet, liedet, liesitasot ja kylmälinjan tuotteet

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 1996:

- ryhmän rakenne muuttui merkittävästi, kun Consort Equipment Products Ltd., Fincoil-teollisuus Oy, Futurum AB ja Pax Electro Products Ab myytiin
- Asko Kodinkone keskittyy omassa tuotannossaan pesu- ja lämpölinjan kodinkoneisiin
- markkinoille uusi integroitava astianpesu-, kaasu-sähköliesi- ja liesituuletinmallisto
- panostettiin sisäisen toiminnan tehostamiseen Lahden ja Varan tehtailla

Asko Huonekalu

Kotikaluste on johtava kotien sisustaja Suomessa ja Julkikaluste Suomen 3. suurin yritysten ja julkisyhteisöjen järjestelmäkälistä. Sisustustavarataloja on Suomessa 28, Tukholmassa 1 ja Tallinnassa 1. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa ja päämarkkina-alueet ovat Skandinavia ja itäinen Eurooppa.

Liikevaihto 594 Mmk

Henkilöstö 1108

Tuotteet: kotihuonekalut, matot, tekstiilit ja muut kodin pientavarat, julkisten tilojen kalusteet, toimistot, auditoriot, kirjastot, pankit, majoitustilat ja erikoiskalusteet

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 1996:

- merkittävä yhteistyösopimus Idé Skeidar AS:n kanssa
- Nokian pääkonttorin kalustaminen
- Vilkon Oy siirtyi Koskitukki Oy:lle
- sisustustavaratalo uusittiin Tampereella ja avattiin Tallinnassa

Upofloor

Upofloor on markkinajohtaja lattianpäällystealalla Suomessa ja yksi alan johtavista Skandinaviassa. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa ja päämarkkina-alueet ovat Skandinavia ja Keski-Eurooppa.

Liikevaihto 369 Mmk

Henkilöstö 511

Tuotteet: joustovinyyli- ja kokomuovimatot, parketit, erikoispäällysteet, laatat

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 1996:

- liikevaihto kasvoi 6 % ja viennin osuus liikevaihdosta nousi 52 %:iin
- parketin markkamääräinen vienti kasvoi 19 %
- tuoteuutuuksina markkinoille PVC-vapaa kvartsikomposiittilaatta "Tellus", sähköä johtava muovimatto "Elsafe" sekä luonnonöljyillä, -hartsilla ja -vahalla käsitelty valmisparketti

Asko Components

Asko Components on merkittävä ajoneuvo- ja konepajateollisuuden komponenttien valmistaja ja toimittaja. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa ja Ruotsissa. Päämarkkina-alueet ovat Skandinaviassa ja Keski-Euroopassa.

Liikevaihto 465 Mmk

Henkilöstö 845

Tuotteet: valukomponentit ja takeet, lv-tuotteet, puulämmitys- ja saunatuotteet

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 1996:

- alkuvuonna laskenut kysyntä piristyi loppuvuotta kohti
- Wirsbo Smide aloitti investoinnin uuteen komponenttilinjaan
- Pietarsaaren valimon kaavaushiekkalaitosinvestointi käynnistyi

Tekstiili

Tekstiili-ryhmä koostuu viidestä yksiköstä. Kulutustavarayksiköitä ovat Sukka, Black Horse ja Sisustustekstiili ja teollisuustavarayksiköitä Teollisuustekstiili ja Lanka. Yksiköt valmistavat ja markkinoivat tunnettuja merkkituotteita lähialueen kaupalle. Yksiköiden tehtaat sijaitsevat Suomessa ja päämarkkina-alue on Pohjoismaat.

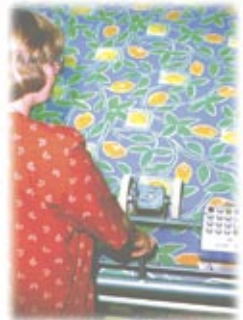
Liikevaihto 776 Mmk

Henkilöstö 1637

Tuotteet: sukat, sukkahousut, trikoovaatteet, kodin ja julkisten tilojen tekstiilit, teollisuuskankaat ja langat

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 1996:

- Suomen Triכון ja Finlaysonin yksiköistä muodostettiin Tekstiili-liiketoimintaryhmä
- kulutustavaramyynnin selvä kasvu tunnetun merkkituotteen ja kotimaisuuden avulla
- suoritettiin useita kustannustehokkuutta parantavia rakennejärjestelyjä

Asko Kiinteistöt

Asko Kiinteistöt ylläpitää ja kehittää konsernin omistuksessa olevia teollisuus-, liike- ja asuinkiinteistöjä sekä konsultoi niiden rakennuttamis-, energia- ja isännöintiasioissa. Kiinteistöt sijaitsevat konsernin päätoimintapaikkakunnilla ja muualla Suomessa.

Liikevaihto 232 Mmk

Henkilöstö 74

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 1996:

- Tampereen Finlaysonin vesivoimala myytiin Tampereen kaupungille

Markkinatilanne

Rakennusalan kysynnän kannalta vuosi 1996 oli melko poikkeuksellinen. Euroopassa alkuvuotta leimasi pitkään jatkunut kylmä talvi, jonka vuoksi rakentaminen väheni voimakkaasti. Keski- ja Pohjois-Euroopassa rakennustoiminta palasi normaalille tasolle vasta huhtikuun lopulla. Sen jälkeen kysyntä voimistui kiihtyvällä tahdilla kohtalaisen hyväksi.

Rakentamisen vilkkaus vaihteli alueellisesti. Pohjoismaiden asuntorakentaminen kääntyi syksyllä kasvuun. Saksassa kehitys kulki ennustetusti heikompaan suuntaan. Silti toteutunut lasku oli vain puolet ennakoitusta. Englannissa ja Etelä-Euroopassa markkinat pysyivät suurin piirtein entisellään. Näin tapahtui myös Unkarissa, mutta Puolassa ja Tšekissä havaittiin jo selvää vilkastumista. Pohjois-Amerikassa kysyntä oli alkuvuonna voimakasta, mutta heikkeni vuoden loppua kohti. Kaikkiaan rakentamisen suhdanteet olivat Uponorin kannalta varsin myönteiset, lähinnä Saksassa tapahtuneen kehityksen vuoksi paremmat kuin odotettiin.

Raaka-aineiden hinnat

Uponorin pääraaka-aineiden, polyeteenin eli PE:n ja PVC:n hintakehitys oli vakaa. Loppuvuonna 1995 tapahtuneen romahduksen jälkeen raaka-aineiden hinnat nousivat maltillisesti ilman jyrkkiä vaihteluita, mikä osaltaan paransi Uponorin toimintaedellytyksiä. Myös hintataso pysyi sellaisena, että muoviputkituotteiden kilpailukyky säilyi. Tämä edesauttoi markkinaosuuksien kasvattamisessa.

PVC:n hintakehitys sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa noudatti melko tavanomaista vuotuista kehityskaarta. PE:n hinta nousi Yhdysvalloissa Euroopan hinto-

ja jyrkemmin PE:n raaka-aineiden kallistumisen takia. Vuoden aikana PE- ja PVC-muovien hintaerot kasvoivat hieman, mikä johti siihen, että esimerkiksi paineputkissa PVC:stä tehtyjen tuotteiden kilpailuasema parani. On odotettavissa, että kehitys jatkuu, mikä edelleen parantaisi PVC-putken asemaa.

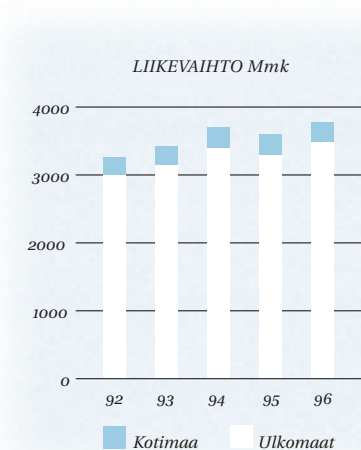
Asiakaskunta kansainvälistyi

Asiakaskunnan kansainvälistyminen jatkui myös vuonna 1996. LVI-alan tukkuliikkeiden keskittyminen etenee Euroopassa, ja suuret paikalliset tukkuliikkeet muodostavat eri keinoin vahvoja alueellisia tai eurooppalaisia organisaatioita. Myös muutamat suuret vesilaitokset ovat jo vuosia sitten aloittaneet kansainvälistymisen hankkimalla piiriinsä toisia vesilaitoksia. Tätä kehitystä vauhdittaa monissa maissa vesihuollon yksityistäminen, jolloin johtavista kansainvälisistä vesilaitoksista tulee yhä monikansallisempia. Vastaavanlainen kehitys on tapahtunut myös kaasun jakeluteissä.

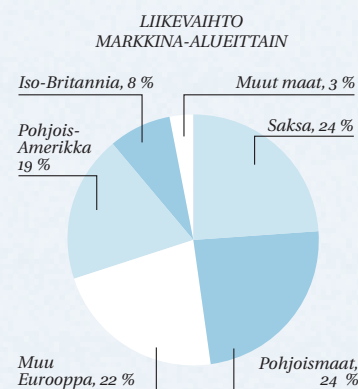
Yhdysvalloissa toimintaympäristö on erilainen, mutta sielläkin Uponorin tuotealueella jakeluverkoston rakenteet ovat uudistumassa.

Uponorille asiakaskunnan kansainvälistymisestä on etua, koska se itsekin toimii laajalla maantieteellisellä alueella.

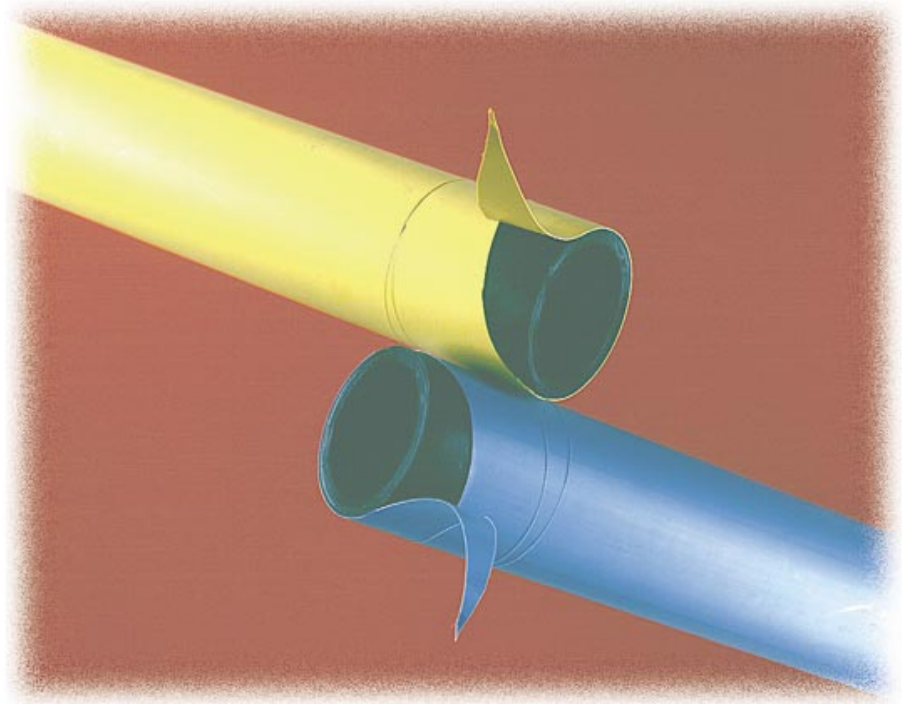
Tukkukauppatoiminnan luonne on muuttumassa paikallisten, asiakkaita nopeasti palvelevien noutotukujen perustamisen myötä. Samaan aikaan varastoihin sidotut pääomat pyritään minimoimaan. Tämä edellyttää joustavaa logistiikkaa ja toimivia tietoliikennetarkeitä niin tukkuliikkeeltä itseltään kuin myös tavarantoinnittajan ja tukun välillä.

	Liikevaihto Henkilöstö	
	Mmk	31.12.96
Saksa	914	797
Iso-Britannia	294	388
Pohjoismaat	893	1213
Muu Eurooppa	838	520
Pohjois-Amerikka	708	585
Muut	114	39
	3761	3542
Investoinnit	245	

Muoviputkien sähköhitsausta helpottamaan Uponor Ltd., Englanti, on kehittänyt kaksikerroksisen polyeteeniputken tuotenimellä Profuse. Sisäosa on oikeissa mitoissa tehty PE-putki, jota suojaava muovikuori on helppo poistaa juuri ennen hitsausta, mikä takaa sähköhitsaukselle elintärkeän puhtaan hitsauspinnan. Profuse soveltuu erinomaisesti niin kaasu- kuin vesiputkiksi.

Uponorin kilpailijakenttä koostuu joko Euroopassa tai Pohjois- ja Etelä-Amerikassa sijaitsevista alueellisista yhtiöistä, jotka toimivat yhdellä tai usealla Uponorin liiketoiminta-alueella. Kilpailutilanne muuttuu jatkuvasti. Esimerkiksi vuonna 1996 manner-Eurooppaan syntyi yrityskauppojen seurauksena uusia vahvoja kunnallisteknisiä ja kaasunjakelujärjestelmiä toimittavia yhtiöitä. Myös lämminvesipuolelle tulee jatkuvasti uusia valmistajia.

Pohjois-Amerikassa merkittävin muutos oli kilpailevan polybuteeniraaka-aineen poistuminen markkinoilta, minkä seurauksena markkinat jaettiin uudelleen, lähinnä PEX-putki- ja kupariputkivalmistajien kesken.

Liikevaihto ja tulos

Uponorin liikevaihto oli 3 761 Mmk, mikä on 171 Mmk eli 4,8 % suurempi kuin edellisvuonna (3 590). Valuuttakurssien muutokset vastasivat noin 3 %:n liikevaihdon kasvua.

Uponorin liikevoitto oli 296 (265) Mmk tai 7,9 % (7,4 %) liikevaihdesta, mikä on 11,7 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Pääsyyt hyvään tulokseen olivat kohtalainen tai hyvä kysyntä kaikilla päämarkkinoilla ja vakaina säilyneet raaka-ainehinnat. Myönteinen yllätys oli lisäksi se, että Uponorin tärkeimmälle markkina-alueelle Saksaan enustettu rakentamisen taantuma toteutui varsin vaihteena.

Sekä tulos että pääoman tuottoaste paranivat edelliseen vuoteen verrattuna.

UPONAL – SAKO on täydellinen jäteveden pienpuhdistamo, joka täyttää kaikki ympäristönsuojelua koskevat määräykset.

Kilpaillakseen vielä toistaiseksi betoniputkien hallitsemilla suurihalkaisijaisilla viemäriputkimarkkinoilla Uponor ETI Company, USA, aloitti 36-tuumaisen PVC-putken valmistuksen tammikuussa 1996. Ultra-Corr -tuotenimellä valmistettavat, korrugoidut kaksoseinämäputket löysivät heti paikkansa markkinoilla.

Liiketoiminta-alueista toiminnan tulos kasvoi merkittävästi kunnallisteknisessä liiketoiminnassa ja hieman kiinteistötekniikassa. Lämminvesijärjestelmien kannattavuus säilyi ennallaan, kaasujärjestelmien kannattavuus laski hieman. Kunnallistekniikan ja kaasuputkiliiketoimintojen kannattavuutta rasittaa eritoten PE-paineputkien hintataso, joka on erittäin huono useimmilla markkinoilla. Tilanteen korjaantumista ei ole näköpiirissä.

Konsernin rakenne ja investoinnit

Uponorin rakenteessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vuoden aikana tehtiin muutamia pienehköjä yritys- tai liiketoimintakauppoja. Tammikuussa Wirsbo S.r.l. osti 24 %:n osuuden italialaisesta lattialämmitysjärjestelmiä myyvästä Scantec S.p.A:sta, josta konserni omisti ennestään neljänneksen. Syyskuussa omistus nostettiin 100 %:iin.

Tytäryhtiö Hewing GmbH osti tammikuussa saksalaisen järjestelmämyyntiyhtiö Seppelfricke Systemtechnik GmbH:n. Helmikuussa Uponor Deutschland GmbH osti 49 %:n osuuden viemärienkunnostusyhtiö Kanal-Braun GmbH:sta. Heinäkuussa Wirsbo käynnisti oman myyntiyhtiön tuotteidensa jälleenmyyntiä varten Tanskassa. Elokuussa Uponor Aldyl Company Yhdysvalloista osti kalifornialaisen Raychem Corporationin muoviputkien liitosteknologioiden liiketoiminnat ja oikeudet.

Syyskuussa Uponor ETI Company osti texasilaisen AquaBlok-yhtiön kaivoliiketoiminnat ja oikeudet. Marraskuussa Oy Uponor Ab myi nastolalaisen muottikonepaja Tooler Oy:n holding-yhtiölle, jonka pääomistajina ovat Tooler Oy:n toimiva johto sekä sijoitusyhtiö. Uponor jäi yhtiöön vähemmistöosakkaaksi. Joulukuussa Hot Water Systems N.A. osti yhdysvaltalaisen lattialämmitysjärjestelmäyhtiö Radiant Technology Inc:in liiketoiminnat.

Vuoden aikana tehtiin myös muutamia tehdaslaajennuksia. Hewingin uusi säteilytysyksikkö otettiin käyttöön Saksassa. Yhdysvalloissa käynnistettiin Wirsbo Companyn kaksi tehdas/jakelukeskuslaajennusta, joista toinen otettiin jo käyttöön. Englannin tehtaiden laajennukset Hilcotessa ja Aycliffessa aloitettiin. Lisäksi tehtiin päätökset uusien tehdasrakennusten rakennuttamisesta Puolaan ja Unkariin.

Tuotantoteknologiset investoinnit liittyivät pääosin uutta ajattelua edustaviin tuotteisiin. MO-PVC-paineputken tuotantoon investoitiin Portugalissa, Englannissa ja Yhdysvalloissa. Puolassa sijoitettiin polypropeeni-putken (PPr) valmistukseen lämminvesialueen tarjonnan laajentamiseksi. Sähköhitsausyhteiden tarjontaa

Wirsbo Company valloittaa markkinoita Pohjois-Amerikassa Aquapex-järjestelmälään, jolle yhtiö antaa 25 vuoden takuun. Järjestelmän etuna on mm. se, että se voidaan asentaa suoraan betonipohjaan, eikä lämminvesikäytössä tarvita erillistä eriste-kerrosta, kuten kupariputkella, mikä puolestaan säästää kustannuksia. Aquapex-putki ja PE-Xin lämpömuistia hyödyntävä ProPex-liitin ovat voittamaton yhdistelmä.

laajennettiin, ja markkinoille tuotiin sitä varten kehitetty putkityyppi.

Uponorin tuotekehitysinvestointien kasvu jatkui. Esimerkiksi vuoden 1997 aikana markkinoille tuodaan merkittäviä uusia tuotteita päätuotealueilla. Tuotekehitysosanostus aiotaan edelleen pitää voimakkaana, jotta Uponorin asemaa alansa teknologiajohtajana voidaan vahvistaa. Uponorin investoinnit olivat yhteensä 245 (191) Mmk. Nettoinvestoinnit olivat 203 (184) Mmk ja poistojen määrä 202 (196) Mmk.

Organisaatio

Uponorin henkilöstö kasvoi 225 työntekijällä. Vuoden päättyessä palveluksessa oli 3542 henkeä. Kasvu tuli sekä ostetuista yrityksistä että henkilökunnan lisäyksistä lähinnä Yhdysvalloissa, Englannissa, Puolassa ja Saksassa.

Johtamisjärjestelmä muutettiin tammikuun -97 alusta lukien osittain maantieteellisestä kokonaan liiketoiminta-aluejohtoiseksi. Liiketoiminta-alueorganisaatio oli otettu osittaisena käyttöön jo vuoden 1994 alusta.

Syyskuussa 1996 Uponorin työntekijöiden edustajat kymmenestä Euroopan maasta allekirjoittivat konserni-johdon kanssa sopimuksen eurooppalaisesta tiedotus- ja keskusteluneuvostosta. Upofor-neuvostosta on tarkoitus kehittää foorumi, jossa eri maiden työntekijöiden edustajilla on vuosittain mahdollisuus tavata konserni-johtoa.

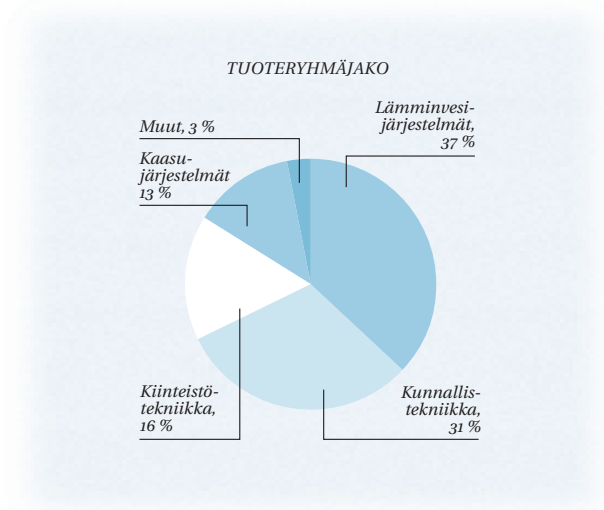
Näkymät

Liiketoiminnan näkymät ovat hyvät. Euroopassa on odotettavissa vahvasta kohtalaiseen vaihteleva suhdannevaihe, joka heijastuu suoraan rakennusalan kysyntään. Suurimmalla markkina-alueella Saksassa markkinat näyttäisivät jatkavan supistumistaan, mutta loivemmin kuin esimerkiksi vuotta aikaisemmin ennustettiin. Englannissa noususuhdanne on edellä muita Euroopan isoja markkinoita, ja rakentamisen siellä odotetaan vilkastuvan muita ennen. Myös kaasunjakelujärjestelmien kysynnän uskotaan voimistuvan Englannissa, koska maassa on käynnistymässä kaasunjakeluverkoston peruskorjaustyö pitkäkhön hiljaiselon jälkeen.

Yhdysvalloista ostetut Raychem Corporationin putkien liitostekniikat nimeltä MetFit ja SmartHeat ovat erinomainen lisä Uponorin järjestelmätarjontaan. Kuvassa SmartHeat -sähköhitsausjärjestelmä.

Pohjoismaissa rakentamisen kysyntä jatkaa vilkastumistaan. Itä-Euroopan vahvimpien maiden, Puolan ja Tsekin, kehitys jatkunee muuta Eurooppaa vilkkaampana. Yhdysvalloissa talouskasvu jatkuu vahvana. Asuntorakentamisen ennustetaan hieman hidastuvan, mutta pysyvän kuitenkin hyvällä tasolla. Raaka-aineiden hintakehityksen uskotaan säilyvän kuluvana vuonna rauhallisena.

Uponorin hyvä taloudellinen tila luo mahdollisuuksia investointien olennaiseen lisäämiseen. Yhdessä suhteellisen hyvän markkinatilanteen ja vahvan markkina-aseman kanssa se antaa perusteet odottaa Uponorin liiketilan kasvavan viime vuosia nopeammin ja tuloksen säilyvän hyvänä.

Kevään 1997 jääkiekon MM-kisojen suorituspaikalle, Hartwall Areenalle Helsingissä, Uponor on toimittanut noin 25 km kaukalon jäädyttämiseen tarkoitettua PELM-putkea.

Markkinatilanne

Ruotsissa kokonaismarkkinat pienenivät 4 %. Seuraavaksi suurimman markkina-alueen Tanskan markkinat supistuivat vielä enemmän, 6,5 %, edelliseen vuoteen verrattuna. Suomessa kysyntä puolestaan kasvoi 7,1 %, ja myös Norja jatkoi suhteellisen vakaata trendiään 2,6 %:n kasvulla.

Baltiassa Viro on kehittymässä hyvää vauhtia ostokykyiseksi markkina-alueeksi, jossa kysyntä kohdistuu nimenomaan uusiin kodinkoneisiin eikä enää käytettyihin, kuten joitakin vuosia sitten. Myös Latviassa tilanne on paranemaan päin.

Muilla ryhmän kannalta merkittävillä markkina-alueilla kehitys oli suotuisaa USA:ssa. Australiassa taas yleinen taloudellinen tilanne oli heikko, mikä heikensi myös kodinkoneiden kysyntää. Venäjän markkinatilanne ei kehittynyt odotetulla tavalla eikä siten luonut edellytyksiä tavoitellulle kasvuvauhdille.

Euroopassa kasvu jatkui edelleen varsin hitaana, ja useiden valmistajien mielenkiinto kohdistuu nopeammin kasvaville Kauko-Idän markkinoille. Moni alan yritys ilmoitti, ettei saavuta asettamia tavoitteita Euroopan markkinoilla.

Vuosi 1996 oli edelleen vilkasta tuoteuudistusten aikaa. Energia- ja ympäristöargumenttien painoarvo kasvoi. Pesukoneissa ja kuivausrummuissa otettiin Euroopassa käyttöön pakolliset energiamerkinnät, jotka alkuvaiheessa osoittautuivat luotettavuudeltaan kovin epätasaisiksi. Energiankulutus ja vedenkulutus ovat keskeisiä tuoteominaisuuksia, mutta joskus markkinoinnissa on osittain unohdettu esimerkiksi pesukoneiden tärkeimmät ominaisuudet eli hyvä pesutulos ja toiminnan luotettavuus.

USA:ssa ja Australiassa eurooppalaistyyppisten astianpesu- ja pyykinpesukoneiden kysyntä kasvoi edelleen, mikä on osoitus ajattelutavan muuttumisesta ja eurooppalaisen tuotekonseptin paremmuudesta pidemmällä tähtäimellä. Seurauksena on USA:han syntyneessä näiden tuotteiden uutta valmistuskapasiteettia.

Myynti ja liikevaihto

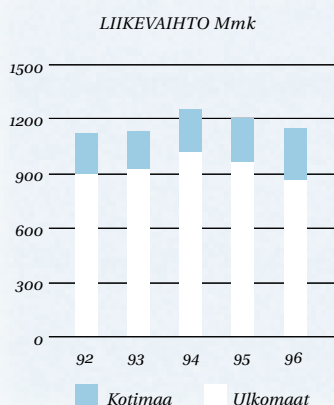
Ryhmän liikevaihto oli 1145 Mmk eli 4,9 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Vuoden alkupuolella myytyjen Fincoilin ja Consortin vaikutus huomioonottaen niin sanotun Valkoisen linjan vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi kuitenkin 8,1 %.

Päätuotantolaitosten volyymit pysyivät suunnilleen edellisen vuoden tasolla, ja myynnin arvon kasvu kertyi pääasiassa valuuttakurssimuutoksista. Tärkeimpien myyntiyhtiöiden volyymikehitys oli lievän positiivista, poikkeuksena USA, jossa saavutettiin yli 20 %:n toimitusvolyymien kasvu. Saksassa ja Englannissa omien myyntiyhtiöiden alasajo aiheutti pudotuksen maakohteisissa volyymeissa.

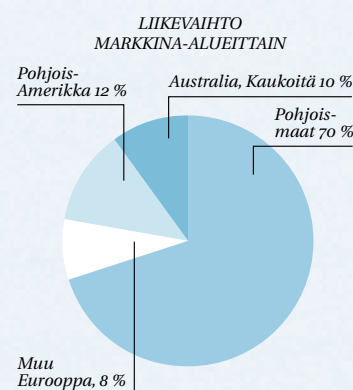
UPO-tuotemerkki lisäsi markkinaosuuksiaan sekä Suomessa, Baltiassa ja Ruotsissa. ASKO-tuotemerkki eteni vahvimmin USA:ssa ja Norjassa säilyttäen asemansa Australiassa ja Tanskassa. Ruotsissa yhteistyökumppanimme ABB Asea Skandia vahvisti asemaansa.

Uusista markkinoista Baltia kehittyi tavoitteiden mukaisesti, ja volyymit kaksinkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna. Viroon rakennettiin toimiva, yli 20 kauppiaan jakeluverkosto, ja Latviassa luotiin lähtöasemat jakelun laajentamiseksi.

Myynti Venäjällä kehittyi tyydyttävästi, mutta asetettu kasvatavoitteita ei saavutettu, koska toiminta-

	Liikevaihto Henkilöstö	
	Mmk	31.12.96
Pohjoismaat	801	1152
Muu Eurooppa	83	14
Pohjois-Amerikka	141	21
Kaukoitää ja Australia	120	54
	1145	1241
Investoinnit	21	

Upon päältätätettävät pesukoneet kuuluvat puolueettomien pesu- ja energiatestien mukaan luokkansa ehdottomaan parhaimmistoon.

ympäristön myönteinen kehitys pysähtyi tai muuttui jopa epäedulliseksi.

Keski- ja Etelä-Euroopassa on jatkettu yhteistyötä aiempien yhteistyökumppanien kanssa. Jakelukonseptien uusiminen Saksassa ja Iso-Britanniassa jatkuu. Uusia yhteistyökumppaneita Euroopan markkinoilla ovat ATAGKitchen Group sekä General Electric Europe.

Markkinoita on avattu uusissa Kaakkois-Aasian ja Etelä-Amerikan maissa.

Tulos

Tuloksen parantamisen edellytykset volyymeja kasvatamalla todettiin rajallisiksi jo vuoden 1996 toimintasuunnitelmaa tehtäessä. Tästä syystä keskityttiin voimakkaasti suurempien yksiköiden sisäisten tulostekijöiden kehittämiseen ja ryhmän rakenteellisten ongelmien korjaamiseen.

Varan ja Lahden tehtailla sopeutettiin resursseja valitsevaan kysyntätilanteeseen. Lahdessa vaikutus henkilöstöön ajoittui pääosin jo vuoden 1995 loppuun. Varan tehtailla henkilöstön määrä putosi vuoden aikana lähes sadalla, mutta päävaikutus ajoittui vasta vuoden viimeiselle neljännekselle.

Materiaalihinnat laskivat päätehtailla, mikä yhdesessä parantuneen tehokkuuden kanssa lisäsi tehtaiden kannattavuutta. Tiukalla vaihto-omaisuuden hallinnalla vapautettiin merkittäviä pääomia varastoista, jolloin tehtaiden sidotun pääoman tuotto parani edellisestä vuodesta oleellisesti.

Tuotehintojen heikko kehitys markkinoilla aiheutti kuitenkin markkinointiyhtiöissä vaikeuksia marginaalien säilyttämisessä, eivätkä kaikki saavutetut positiiviset kustannus- ja tuottavuusvaikutukset ulottuneet koko määrällään ryhmän tulokseen asti. Nettotulokseen vaikuttivat alasajettavista Saksan ja Englannin myyntiyhtiöistä realisoituneet kertaluonteiset kustannukset.

Rahoituskulut laskivat korkotason laskun ja hyvästä kassavirtakehityksestä johtuneen paremman pääomarakenteen ansiosta. Yhtiön liikevoitto, 37 Mmk, oli 22 Mmk parempi kuin edellisellä vuonna. Yritysmyyntit huomioonottaen vertailukelpoinen liikevoiton lisäys oli yli 26 Mmk.

Muutokset toiminnan rakenteessa

Asko Kodinkone -ryhmän rakenne muuttui vuoden 1996 aikana ja 1997 alussa merkittävästi. Ryhmä keskittyi tulevaisuudessa omassa tuotannossaan pesulinjan ja lämpölinjan tuotteisiin eli astian- ja pyykinpesukoneisiin, kuivausrumpuihin ja liesiin.

Tämän strategian mukaisesti niin sanotun komponenttiryhmän yhtiöt Fincoil-teollisuus Oy ja Consort Equipment Products Ltd. myytiin keväällä. Kostealan tuulettimia valmistava ja markkinoiva PAX Electro Products AB Ruotsin Hälleforsnäsissä myytiin joulukuussa toimivalle johdolle. Liesituulettimia valmistava Futurum AB, Ruotsin Byskessä myytiin vuoden 1997 alussa Transforma Invest AB:lle.

Kylmätuotetehdas ASKO Osby AB:n tuotanto päätettiin ajaa alas liian alhaisen tuotantovolyymin takia. Päätökset tehtiin myös Saksan ja Englannin jakelun rakennemuutoksista.

Investoinnit olivat pääosin luonteeltaan ylläpitoinvestointeja. Liiketoimintaryhmä keskittyi sisäisen toiminnan tehostamiseen. Merkittävin T&K-investointi oli Futurumin uuden, vapaasti riippuvan liesituuletinmalliston tuotekehitys- ja tuotantolaitteisto, joka valmistui ensimmäiseen vaiheeseensa vuoden lopulla. Kokonaisinvestoinnit olivat yhteensä 21 Mmk.

Tuotekehitys

Futurumin uusi liesituuletinmallisto, joka perustuu täysin uuteen muotoiluun ja valmistusteknologiaan, antaa yhtiölle hyvät mahdollisuudet säilyttää asemansa johtavana pohjoismaisena liesituuletinvalmistajana.

Varan tehtaalla saatiin valmiiksi korkeatasoinen, integroitavien astianpesukoneiden mallisto, jolla tavoitellaan aivan uusia asiakasryhmiä, kuten keittiövalmistajia.

Lahden tehtaiden kaasulla ja sähköllä toimivien yhdistelmäliesien koemarkkinointi aloitettiin ja markkinapotentiaalia nähdään etenkin Venäjällä ja Baltiassa.

Muilta osin tuotekehityksessä panostettiin uusien, merkittävien projektien valmisteluun ja perustutkimukseen.

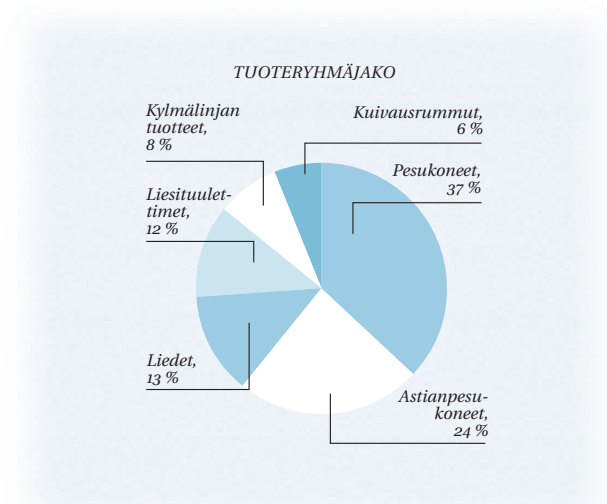
Näkymät

Yleisten taloudellisten edellytysten odotetaan paranevan Pohjoismaissa, koska Ruotsin volyymikehityksen uskotaan kääntyvän vihdoin nousuun. Kun Suomessa ja Norjassa talouden kehitysodotukset ovat edelleen myönteiset, uskotaan Pohjoismaiden kokonaisvolyymin kasvavan vuonna 1997.

Kilpailutilanne USA:ssa eurooppalaistyyppisten koneiden osalta kiristyneenä, sillä ensimmäiset paikalliset tehtaot aloittavat toimintansa. Askon usean vuoden aikana luoma vahva merkkikonsepti kykenee kuitenkin hyödyntämään markkinoilla jatkuvaa, eurooppalaistyyppisen tuotteiden kasvavaa trendiä.

Australiassa lisätään keväällä 1997 tuotevalikoimaan ylemmän hintasegmentin lämpölinjan tuotteita. Näin luodaan entistä paremmat edellytykset volyymin ja ASKO-tuotemerkin tunnettuisuuden nostamiselle.

Liiketoimintayksikön rakennemuutokset, lukuun ottamatta ASKO Osby AB:n alasajoa, on pääosin suoritettu. Ryhmän sisäistä työnjakoa muutetaan siten, että ASKO- ja UPO-tuotemerkkien roolia vahvistetaan, samalla kun tehtailla keskitytään entistä tiiviimmin tuotekehitys-, valmistus- ja logistiikkatoimintojen tehostamiseen.

Vuoden 1997 aikana resursseja suunnataan enemmän tuotekehitykseen ja markkinointiin. Ryhmän selkeä rakenne ja kannattamattomien osien karsinta antavat mahdollisuuden ekspansiivisempaan toimintaan uusien markkina-alueiden ja yhteistyökumppaneiden hakemisessa. Odotettavissa oleva maltillinen kustannuskehitys, rohkaisevat markkinanäkymät ja sisäinen tehostaminen luovat hyvät mahdollisuudet ryhmän kannattavuuden parantamiselle.

Tiskikonemallisto kattaa nyt kaikki ylemmän tuotesegmentin tarpeet niin tuoteominaisuuksien kuin sijoitettavuudenkin suhteen. Viimeisimmät uutuudet ovat kalusteisiin integroitavat tuotteet sekä ulkopinnaltaan ruostumattomasta teräksestä valmistetut designmallit.

Asko Huonekalu

8 % osuus
konserniliike-
vaihdosta

Markkinatilanne

Alan kehitys jatkui positiivisena vuonna 1996, huonekalu- ja sisustusala kasvoi noin 5 %. Vuoden alkupuolella kasvuluvut olivat vielä vaatimattomat, mutta varsinkin loppuvuosi ja erityisesti joulukuu antoivat lupaavia merkkejä kulutuskysynnän pitkään odotetusta elpymisestä.

Kuluttajabarometreissä sisustusala on ollut jatkuvasti kodin investointihankkeiden kärjessä. Alan positiivinen kehitys näkyi Asko Huonekalun myymälöiden myynnin kasvuna erityisesti loppuvuonna. Eniten myyntiään kasvattivat uuden konseptin mukaiset sisustustavaratalot. Pääkaupunkiseudun myynnin kehitystä leimasi syksyllä voimakkaasti kiristynyt kilpailu, vaikkakin kaikki Askotalot myivät edellisvuotta paremmin.

Viennin kehitys on pysähtynyt muutaman vuoden kasvun jälkeen, ja tuonti Suomeen on lähtenyt jälleen voimakkaaseen nousuun. Asko Huonekalun vienti oli 7 % edellisvuotta suurempi, ja varsinkin Pohjoismaissa kasvuvauhti oli hyvä.

Rakennemuutokset

Kulunut vuosi oli Huonekalun kannalta voimakkaan rakennemuutoksen vuosi. Ryhmästä myytiin kolme tytäryhtiötä. Tallinnasta puolestaan ostettiin Sisustusluks AS:n liiketoiminnot Asko-tavaratalon perustamiseksi. Alkuvuodesta muodostettiin norjalaisen Idé Skeidar AS:n kanssa merkittävä pohjoismainen liittoutuma, jossa Askon omistama Oslon tavaratalo siirtyi Idén hallintaan. Samalla Askon valmistamia tuotteita alettiin myydä kaikissa Idé-ketjun myymälöissä Norjassa. Liittoutuman ansiosta Norjan vienti lisääntyi merkittävästi.

Kesällä myytiin Hirvensalmella toimiva koivusaha Vilkon Oy kärköläläiselle Koskitukki Oy:lle ja vuoden 1996 lopulla Raumalla sijaitseva pehmusteita ja vaahtomuovipatjoja valmistava Suomen Superlon Oy norjalaiselle Brekke Industrier AS:lle. Myytyjen yksiköiden liikevaihto oli vuositasolla 172 Mmk ja henkilömäärä 232.

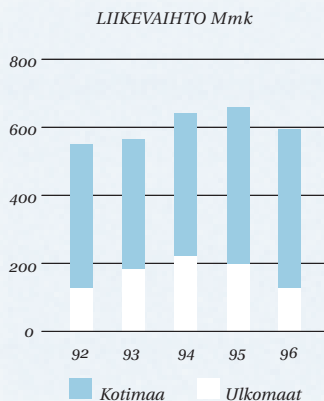
Kaikissa yrityskaupoissa koko henkilökunta siirtyi uuden omistajan palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Itämeri-strategia toteutui Tallinnan osalta Askon avatessa noin 3 000 m²:n suuruisen sisustustavaratalon syksyllä. Samassa talossa on myös mittava julkikalusteiden myyntinäyttely.

Venäjällä avattiin myyntikonttori Pietarin ohella myös Moskovaan.

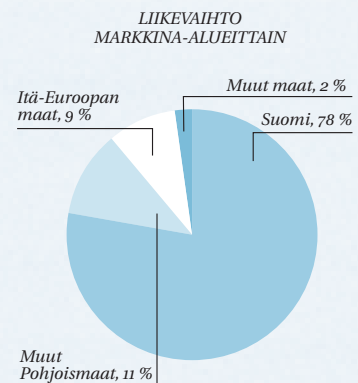
Markkinointi, tuotekehitys ja tuotanto

Kotikaluste panosti edelleen omaan vähittäiskauppa- verkostoonsa. Tavoitteena on uudistaa valitun konseptin mukaisesti 10-12 suurinta Asko-myyvälää Suomessa. Vuoden aikana valmistuivat uudistetut Espoon ja Tampereen tavaratalot. Helsingissä Annankadulla sijainnut Askon myymälä muutettiin Indoor-myyväläksi sekä Askon Forumin ja Itäkeskuksen myymälöitä ehos-tettiin. Indoor on saavuttanut vankan asiakaskunnan oman tuoteprofilinsa ansiosta.

Kotikaluste esiintyi viime vuoden aikana kaksilla kansainvälisillä messuilla; Kölnissä ja Kööpenhaminassa. Saksalaisen Annette Langin Askolle suunnittelema taivutetusta koivulaminaatista valmistettava Poco-tuoli herätti kansainvälisen lehdistön huomiota. Tuoli valittiin Hannoverin messuilla kymmenen parhaan tuotteen joukkoon ja palkittiin muotoilun ja ekologian sarjassa.

	Liikevaihto Henkilöstö	
	Mmk	31.12.96
Huonekalu, Suomi	571	1031
Huonekalu, ulkomaat	41	55
Muut/sis. liikevaihto	-18	22
	594	1108
Investoinnit	15	

Matkatoimisto Spiesin hallintotilat ovat korkealla Helsingin "katolla". Toimisto kalustettiin kokonaan Ofi-toimistokalusteilla, joiden ajatoman kauniit muodot sopivat hyvin kaupungin silhuettiin.

Tuoli voitti myös Grand Prix-palkinnon Tsekissä. Askolle tuotteita suunnitellut Tuula Falk sai vuoden loppupuolella arvostetun Sisustusarkkitehdit SIO:n myöntämän vuoden huonekalupalkinnon.

Julkikalusteen tuoteryhmistä uusi Ofi-sarja jatkoi kasvuaan. Tämä Markku Pakkasen suunnittelema moderni, monipuolinen ja muodoiltaan kaunis toimistokalustesarja on valittu muun muassa Yrittäjäin Fennian konttoreihin, ja matkatoimisto Spiesin hallintotiloihin Helsingissä.

Kesällä Asko sai historiansa suurimman toimistokalustekaupan, kun Oy Nokia Ab tilasi Keilalahden pääkonttoriinsa kalusteet Askolta. Kaupan arvo oli yli 10 Mmk. Kalusteet on suunnitellut sisustusarkkitehti Jouko Järvisalo. Tämä Fino-tuoteperhe tulee täydelliseksi toimistokalustesarjaksi vuoden 1997 aikana.

Muita mainittavia suuria kalustamiskohteita Suomessa olivat muun muassa Patentti- ja rekisterihallitus sekä Turun yliopisto. Ulkomailla toteutettiin Hotel Ahlbeckin sisustus Saksassa, Venäjän Federaation Säästöpankin ja Keskuspankin kalustaminen Venäjällä ja Sasi-ma-kirjaston kalustus Tokiossa. Loistoristeilijöistä M/S Sensation ja M/S Grandeur of the Seas saatiin noin 20 Mmk:n kaupat Kvaerner Masa-Yardsilta.

Vuoden 1996 aikana kaikki Askon tuotetehtaat, sohvakalusto-, levykaluste-, tuoli-, erikoistuote- ja metallikalustetehtas, lisäsivät tuotantoaan. Merkittävin investointiprojekti on toiminnanohjausjärjestelmien uusiminen vuoden 1998 kesään mennessä.

Suosittu Harlekiini-tuoteperhe laajeni tyylikkäällä divaanilla.

Liikevaihto ja tulos

Asko Huonekalu -liiketoimintaryhmän liikevaihto 594 Mmk oli konsernirakenteen muutosten takia edellistä vuotta (660 Mmk) alhaisempi, mutta vertailukelpoisesti liikevaihto kasvoi 7 %. Suhteellisesti eniten myyntiään kasvattivat Kotikalusteen vienti, 32 % ja Tukholman tavaratalo, 15 %. Myös Kotikalusteen vähittäiskauppa, kauppiasmyynti ja Julkikalusteen kotimaan myynti kasvoivat.

Asko teki historiansa suurimman toimistokalustekaupan kalustamalla Nokian uuden toimitalon Nokia Housen. Noin 1200 nokialaista työskentelee heitä varten suunnitelluissa Fino-työpisteissä Espoon Keilalahden merellisissä maisemissa.

Uudistetut Asko-tavaratalot tarjoavat asiakkaille kokonaisia sisustusratkaisuja ja uusia elämyksiä.

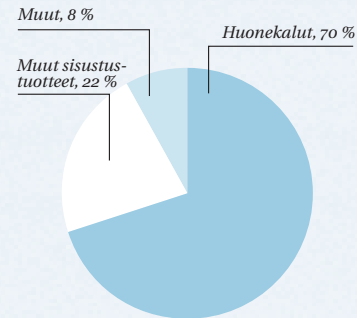
Ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta oli 22 %. Ryhmän vienti, 96 Mmk oli vertailukelpoisesti 7 % edellisestä vuodesta korkeampi. Viennistä 32 % suuntautui Pohjoismaihin, 55 % Itä-Eurooppaan ja 9 % Länsi-Eurooppaan. Merkittävimpiä vientimaita olivat Venäjä, Norja, Ruotsi ja Puola.

Asko Huonekalu -ryhmän liikevoitto oli 30 Mmk (5,1 %), joka oli 10 Mmk edellisvuotta parempi. Ryhmän kokonaisinvestoinnit olivat 15 Mmk. Investointien painopiste oli Asko Kotikalusteiden myymäläkentän uudistamisessa.

Ryhmän henkilömäärä oli vuoden lopussa 1108, mikä oli 96 vähemmän kuin edellisellä vuonna vertailukelpoisen muutoksen ollessa 24.

Asko Kotikaluste -yksikön liikevaihto- ja tuloskehitys oli vuonna 1996 positiivinen. Viennin rakennejärjestelyt ja kotimaan kysynnän selvä vieriäminen loppuvuonna yhdistettynä onnistuneen myymäläkonseptin laajentamiseen on luonut hyvän pohjan. Myönteisen kehityksen odotetaan jatkuvan. Asko Julkikalusteiden liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla, ja tulos parani jonkin verran.

TUOTERYHMÄJAKO

Näkymät 1997

Loppuvuonna 1996 alkanut kulutuskysynnän selvä elpyminen jatkunee myös vuoden 1997 aikana. Panostus vähittäiskaupan kehittämiseen sekä Suomessa että Itämeren alueella parantaa Askon markkina-asemaa kiristyneessä kilpailussa. Vienti kasvaa varsinkin Pohjoismaihin parin taantumavuoden jälkeen. Julkikalusteelle rakennettu mittava jälleenmyyntiverkosto Itä-Euroopan alueella varmistaa viennin jatkuvan kasvun.

Liikevaihdon ennustetaan kasvavan noin 5 % vuodesta 1996. Tukholman myymälä jatkaa hyvää kasvuaan myös vuoden 1997 aikana ja Tallinnan myymälän odotetaan saavuttavan sille asetetun tavoitteen. Asko Huonekalulla on mahdollisuudet edelleen parantaa tulosta, vaikkakin päämarkkinoilla kilpailutilanne on kiristynyt merkittävästi.

Markkinatilanne

Suomessa rakennustoiminta jatkoi hiljaiseloaan uudisrakentamisen laskun myötä. Varsinkin kertomusvuoden talvi oli ennätys hiljainen. Korjausrakentaminen sen sijaan jatkoi kasvuaan. Syksyn aikana parantuneen kysynnän ansiosta lattianpäällysteiden kokonaismarkkinat pysyivät edellisvuoden tasolla. Parketin reaali hinnat putosivat ennätyskellisen alhaisiksi. Muovilattiapäällysteissä sitä vastoin reaali hintojen lasku pysähtyi kertomusvuoden aikana. Upofloorin toimitukset neliöissä mitattuina pysyivät edellisvuoden tasolla, ja yhtiö säilytti näin vahvan markkina-aseman Suomen johtavana lattianpäällystetöimittäjana.

Viennin päämarkkina-alueella Keski-Euroopassa ankara talvi pysäytti rakennustyömaat viikoiksi. Länsi-Euroopassa lattianpäällysteiden kokonaismarkkinoiden kasvu pysähtyi. Markkinatilanne vaihtelee voimakkaasti vientimaittain. Upofloorin tärkeimmässä vientimaassa Saksassa rakentamisen huippuvuodet ovat takana päin. Pohjoismaissa tilanne on kaksijakoinen. Norjassa lattianpäällysteiden markkinat ovat lievästi kasvaneet, kun taas Ruotsissa markkinat putosivat noin 10 % edellisvuoden tasosta. Lattianpäällysteistä parketin kokonaiskysynnän kasvu hidastui, ja parketin reaali hinnat laskivat jonkin verran edellisvuotisesta. Suomen markan lievä vahvistuminen ei helpottanut kilpailutilannetta ruotsalaisia pääkilpailijoita vastaan. Muovilattianpäällysteiden markkinavolyymi ja hintakehitys olivat viennin päämarkkina-alueilla vakaat.

Liikevaihto ja tulos

Upofloorin vuoden 1996 liikevaihto kasvoi 6,2 % ja oli 369 Mmk (348 Mmk).

Viennin osuus liikevaihdosta nousi 52 %:iin edellisen vuoden 48 %:sta. Parketin vienti kasvoi 19 %. Kasvua kertyi kaikilla päämarkkina-alueilla Keski- ja Etelä-Euroopassa, Pohjoismaissa sekä erityisesti Venäjällä. Muovilattianpäällysteiden vienti säilyi edellisvuoden tasolla.

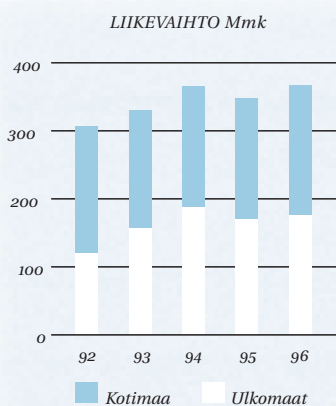
Kotimaan liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla. Alkuvuoden hiljaiselon jälkeen myynti piristyi loppuvuotta kohden rakennustoiminnan kasvun myötä. Muovilattianpäällysteissä julkisten tilojen muovimattojen myynti kasvoi 6 %, mutta parketin myynti laski. Kovan hintakilpailun takia parketin reaali hinnat putosivat 10 % edellisvuoteen verrattuna.

Upofloor Oy:n liikevoitto oli 19 Mmk eli 11 Mmk parempi kuin edellisenä vuonna. Tuloksen paranemiseen ovat liikevaihdon kasvun lisäksi vaikuttaneet toimenpiteet sisäisen toiminnan tehokkuuden nostamiseksi. ISO 9002 -laatu järjestelmän ansiosta kaikkien tehtaiden tuottavuus- ja laatutasoa on pystytty parantamaan merkittävästi. Hallinnon rationalisointitoimenpiteet alkoivat näkyä vasta kertomusvuoden viimeisen vuosikolmanneksen aikana. Lisäksi muoviraaka-aineiden hintakehitys on ollut suotuisa edellisvuoteen verrattuna.

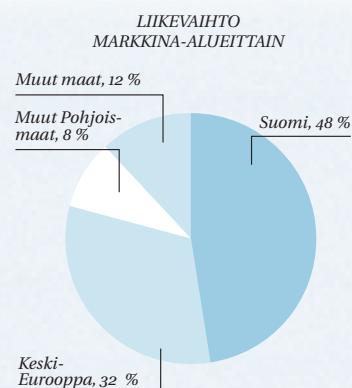
Liiketoimintaryhmän rakenne

Liiketoimintaryhmä muodostuu muovi- ja parkettiteollisuudesta. Omat tuotantolaitokset ovat kaikki Suomessa, ne sijaitsevat Nokialla, Ikaalisissa, Heinolassa, Nasolassa ja Lappeenrannassa.

Liiketoimintaryhmän rakennetta muutettiin vuoden 1996 aikana. Tavoitteena on entistä asiakaslähtöisempi toimintatapa sekä panostaminen myynnin kasvattamiseen päämarkkina-alueilla kotimaassa ja viennissä. Tuotosyksikköjako muovin ja parketin väliltä on purettu. Ti-

	Liikevaihto	Henkilöstö
	Mmk	31.12.96
Muovilaatat	33	
Muovimatot	122	
Parketti	186	
Muut	27	
	369	511
Investoinnit	8	

lalle on otettu toimintamalli, jossa myynti ja markkinointi on jaettu maantieteellisesti kolmeen alueeseen - myynti kotimaahan, vienti Pohjoismaihin ja Itä-Eurooppaan sekä kolmantena alueena vienti Keski- ja Etelä-Eurooppaan sekä muualle maailmaan.

Menestyksellistä yhteistyötä on jatkettu DLW:n (Deutsche Linoleum Werke) kanssa Keski-Euroopassa ja Pohjoismaissa. Kertomusvuoden aikana Upofloor solmi uuden jakelusopimuksen portugalilaisen Amorim-ryhmän kanssa, joka toimii kahdeksassa eri Euroopan maassa. DLW- ja Amorim-yhteistyöllä pyritään vahvistamaan Upofloorin parketin asemaa kasvavilla Keski-Euroopan markkinoilla. Toinen yhteistyösopimus solmittiin australialaisen Bunnings Forest Products Pty. Ltd:n kanssa parketin viennin käynnistämiseksi Australiaan.

Vuoden alussa saatiin Lappeenrannan parkettitehtaalla valmiiksi Compact-parketin tuotantolinja. Muut investoinnit olivat korvausinvestointien lisäksi pääosin erilaisia laatu- ja tuottavuusinvestointeja.

Julkisten tilojen kovan kulutuksen HOVI RAE -laatta Karstadtin tavaratalossa Mülheimin kaupungissa Saksassa.

Henkilöstön määrä oli vuoden 1996 lopussa 511, kun se edellisenä vuonna oli 523. Heinolan parkettitehtaalla henkilöstömäärä kasvoi. Yhtiön toimihenkilöiden määrä on sitä vastoin laskenut.

Tuotekehitys

Yhteistyössä VTT:n muoviteknologian laboratorion ja TEKES:in kanssa on jatkettu halogeenittoman muovimaton kehittämistä. Alkuperäisen aikataulun mukaisesti uusi tuote saadaan koetuotantovalmiuteen vuoden 1997 aikana.

Markkinoille lanseerattiin uuden sukupolven ympäristöystävällinen polyolefiinimuovilaatta. Tuote edustaa alansa huippua maailmassa. Parketin puolella tuotiin markkinoille luonnonöljyllä ja -vahalla pintakäsitelty teollisesti valmistettu valmisparketti. Tämän lisäksi uutuustuotteena lanseerattiin markkinoille helposti kuljetettava, käsiteltävä ja asennettava Compact-parketti.

Luonnonöljyllä ja -vahalla pintakäsitelty valmisparketti on puulattia aidoimmillaan. Kuvan lattia on vaahtera-parkettia.

Vuoden 1996 aikana saatiin valmiiksi sähköä joh-

tava muovimatto, joka on ensiesittelyssä vuoden 1997 alussa. Sekä sähköä johtavasta muovimatosta että polyolefiinimuovilaatasta on jätetty kansainväliset patenttihakemukset.

Upofloorin kokonaisinvestoinnit olivat 8 Mmk.

Näkymät

Kotimarkkinoilla rakentamisen aallonpohja saavutettiin vuoden 1996 aikana. Keväällä alkanut uudisrakentamisen vilkastuminen jatkuu vuonna 1997. Samanaikaisesti korjausrakentamisessa markkinat kehittyvät suotuisasti. Näin lattianpäällystemarkkinoiden on ennustettu kääntyvän kasvuun kuuden vuoden laskukauden jälkeen. Vuonna 1996 kotimaan lattianpäällystemarkkinat olivat kolmanneksen pienemmät kuin 80-luvulla keskimäärin.

Pohjoismaista Ruotsissa rakentaminen säilyy hiljaisena ja lattianpäällystemarkkinat vuoden 1996 tasolla. Norjassa suotuisa kehitys jatkuu, ja markkinat kas-

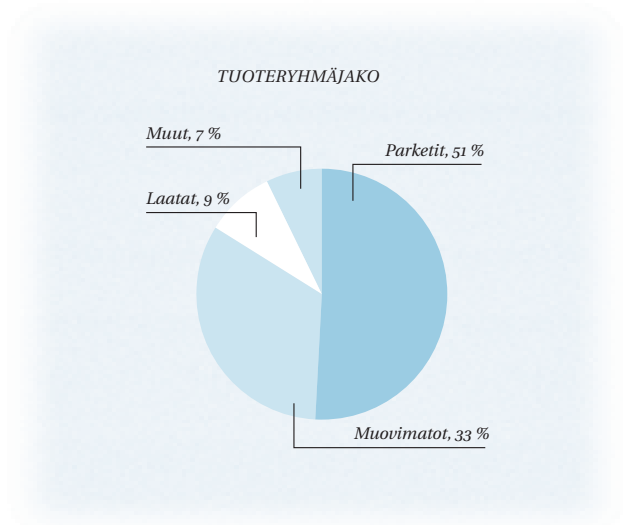
Julkisten tilojen kovan kulutuksen HOVI -laatta Satakunnan keskussairaalassa.

vavat jonkin verran. Ruotsin myyntiyhtiön toimintaa uudelleenorganisointiin yhteistyössä DLW:n kanssa. Pyrkimys on parantaa sen kannattavuutta ja toimintaedellytyksiä mahdollista tulevaa markkinakasvua ajatellen.

Venäjänn viennin organisaatio saatiin hyvään toimintakuntoon ja vienti sujui suunniteltua merkittävästi paremmin. Kasvunäkymät ovat edelleen hyvät, mutta samanaikaisesti poliittiset ja taloudelliset riskit aiheuttavat joukon epävarmuustekijöitä, joiden ennakointi on vaikeaa. Baltian vientiä varten perustettiin vuoden lopussa myyntiorganisaatio hoitamaan vientiä Viroon, Liettuaan ja Latviaan.

Yhteistyössä DLW:n ja uusien parketin jakelukanavien kanssa parketin viennin odotetaan kasvavan Euroopassa ja sen ulkopuolella. Uusilla erikoistuotteilla - polyolefiinimuovilaatoilla ja sähköä johtavalla muovimatolla - haetaan kapean erikoisosaamisen kautta jakelukanavia maailmanlaajuisesti.

Upofloorin kannattavuuden paraneminen riippuu oleellisesti parketin menekin kasvusta. Toisaalta Suomen markan vahvistuminen entisestään vaikeuttaa viennin kilpailukykyä ruotsalaisiin kilpailijoihin näh-

den. Sisäisen tehokkuuden nostamisen kaikilla toiminnan osa-alueilla uskotaan myös parantavan ryhmän kannattavuutta. Upofloor Oy:n tuloksen odotetaan paranevan vuonna 1997.

Asuntomatoissa Upofloor on Suomen ainoa kotimainen valmistaja. Kuvan lattia on suosittua Upostep 20 -mallistoa.

Asko Components

6 % osuus
konserniliike-
vaihdosta

Markkinatilanne

Ryhmän tärkeimmän markkina-alueen, raskaan ajoneuvoteollisuuden voimakas kysynnän kasvu tasaantui syksyllä 1995. Alkuvuonna 1996 kysyntä laski, mutta piristyi hieman vuoden loppupuoliskolla. Ryhmän tärkeimmät asiakkaat, Volvo LV ja Scania ovat säilyttäneet markkinaosuutensa. Mercedes-Benz toi syksyllä markkinoille uuden kuorma-automallinsa, Actrosin, ja valittiin vuoden kuorma-autoksi.

Vuonna 1995 Euroopan kuorma-autovalmistajilla oli ylituotantoa, joka leikattiin kertomusvuonna. Tämä vähensi Wirsbo Smiden ja Asko Valimon takomo- ja valukomponenttien toimituksia, mutta yksiköiden tiivis yhteistyö avainasiakkaiden kanssa on kuitenkin mahdollistanut markkinaosuuden kasvattamisen pääasiakkaiden keskuudessa, ja kummallakin yksiköllä on myös jatkossa mahdollisuudet lujittaa asemaansa omilla erikoisalueillaan.

Henkilöautoteollisuus piristyi jonkin verran vuoden jälkimmäisen puoliskon aikana, ja nousun odotetaan jatkuvan. Konepajateollisuuden kysyntä säilyi edellisen vuoden tasolla, mutta Upo Valimo pystyi hieman kasvattamaan myyntiään.

Upo LV-Tekniikan alkuvuotta haitsi lvi-markkinoiden heikko kysyntä ja tiukka hintakilpailu Suomessa. Vuoden loppupuolella tilanne korjautui, kun kysyntä kasvoi ja hinnat nousivat hieman. Tuotantoprosessi-investoinnin jälkeen vuoden jälkipuoliskolla myös viemäriputkien vientitoimitukset Saksan osalta vauhdittuivat.

Usean vuoden hiljaiselon jälkeen kysyntä kääntyi nousuun myös Upo Puulämpö -yksikön markkinoilla. Kehitys oli seurausta yleisestä talouden piristymisestä Suomessa.

Liikevaihto ja tulos

Liiketoimintaryhmän liikevaihto oli 465 Mmk ja edellisen vuoden suurin. Liikevoitto oli 26 Mmk (38 Mmk) ja 5,5 % (8 %) liikevaihdosta. Syinä liikevoiton heikkemiseen olivat lähinnä Pietarsaaren ja Wirsbon yksiköiden alenevat volyymit sekä Lahden valimoyksikön uuden viemäriputken odotettua suuremmat käynnistämiskustannukset.

Asko Componentsin henkilömäärä vuoden lopussa oli 845 (867).

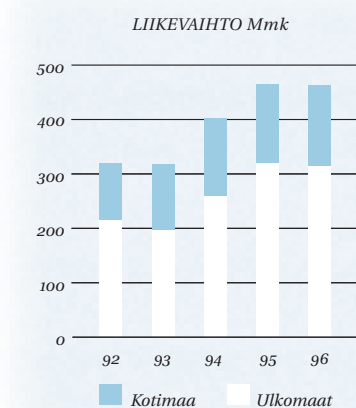
Investoinnit

Asko Componentsin investoinnit olivat 15 Mmk. Pietarsaaren valimon suurin investointi oli kaavauschiekkalaitosinvestoinnin käynnistäminen. Laitoksen valmistuminen ajoittuu vuoden 1998 alkuun. Lahden valimon suurimmat investoinnit kohdistuivat uusien keerna- ja teräshiekkapuhdistuskoneiden ostoihin. Lisäksi saatiin päätökseen Suomen yksiköiden toiminnanohjausjärjestelmien uudistaminen. Ruotsissa toimivan Wirsbo Smiden suurimmat investoinnit liittyivät tehtaan suurimman tuotantolinjan toimintavarmuuden kehittämiseen sekä tuotteiden jatkojalostuksen kilpailukyvyyn parantamiseen.

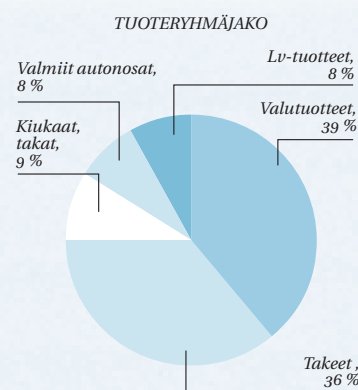
Näkymät

Raskaiden ajoneuvojen kysyntä Länsi-Euroopassa säilyy ennusteiden mukaan vuoden 1996 tasolla. Ryhmän pääyksiköille on ratkaisevaa Volvon ja Scanian markkinaosuuskehitys sekä Mercedes-Benzin uuden mallin menestys.

Suoritettujen sopeuttamistoimenpiteiden ansiosta vuoden 1997 tuloksen odotetaan olevan edellistä vuotta parempi.

	Liikevaihto Mmk	Henkilöstö 31.12.96
Valukomponentit	222	495
Takomokomponentit	211	303
Upo Puulämpö	41	57
• sis. liikevaihto	-9	
	465	845
Investoinnit	15	

Tekstiili

Markkinatilanne

Tekstiili- ja vaatetuskauppa kävi suhteellisen laimeana toimintavuoden aikana. Varsinkin alkuvuosi oli vaisu, mutta syksyä kohden myynti parani ilmojen kylmetessä ja joulumyynnin lähestyessä. Teva-tukkukauppa laski edelleen, ja vähittäiskauppa kasvoi vain 1-2 %. Tekstiili-ryhmälle tärkeissä vientimaissa, kuten Ruotsissa ja Saksassa kulutusksynnän kasvu oli hidasta, 1-2 %. Hintakehitys on ollut vuoden aikana maltillista, indeksi on noussut alle 1 %:n. Raaka-ainehinnat (puuvilla ja teko-kuidut) ovat pysyneet suhteellisen vakaina. Vaatetuon- nin arvo kasvoi 15 %, mihin osasyynä on suojatullien aleneminen EU-tasolle.

EU:n teva-tuotanto jatkoi laskuaan. Tällä vuosikym- menellä eurooppalainen tekstiilituotanto on supistunut 8 % ja vaatetustuotanto 14 %. Suomessa tekstiilituotan- to kasvoi viime vuonna hieman, kun taas vaatetustu- otanto pieneni vajaalla 10 %:lla. Toisaalta ompeleva tuo- tanto lähialueilla Baltiassa, Venäjällä ja Puolassa on edelleen kasvanut.

EU päätti vuoden 1996 marraskuussa asettaa 20-30 %:n polkumyyntitullin Kauko-Idästä ja Turkista tuota- valle puuvillaraakakankaalle. Tämä nostaa selvästi nii- den yritysten raaka-ainekustannuksia, jotka jatkojalos- tavat tuotteitaan raakakankaasta lähtien.

Liikevaihto ja tulos

Tekstiiliryhmän liikevaihto oli 776 Mmk, jossa vertailu- kelpoista kasvua on 2 %. Välittömän viennin osuus oli 32 %. Kaikkien kulutustavarayksiköiden myynti kasvoi ja parhaan lisäyksen, lähes 20 %, saavutti Sukka-yksikkö. Vastaavasti teollisuustavarayksikköjen liikevaihto laski lähinnä vaatetusteollisuuden heikon kysynnän vuoksi.

Toimintavuoden liikevoitto oli 37 Mmk, mikä oli 1 Mmk vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Tulosta rasittavat noin 5 Mmk:n kertaluonteiset rakennemu- toskustannukset. Tulos oli positiivinen. Henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 1637 (1760).

Liiketoimintaryhmän rakenne

Tekstiiliryhmä muodostettiin 1.5.1996 Finlaysonin ja Suomen Trikoon yksiköistä. Uudet tulosyksiköt ovat Teollisuustekstiili, Sukka, Black Horse, Sisustustekstiili ja Lanka.

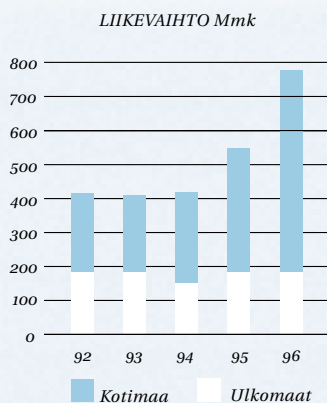
Yksiköissä toteutettiin toimintavuoden aikana useita rakennemuutoksia. Teollisuustekstiilin kutomotoiminta keskitettiin Ikaalisiin, karkeasukkatuotanto siirrettiin Tampereella Ruskoon, Ruotsissa toimiva trikoovaate- tehdas Triconor AB myytiin toimivalle johdolle 31.1.1996. Sisustustekstiilin tuotanto keskitettiin koko- naisuudessaan Forssaan. Loput 30 % Finlayson Liput Oy:n osakkeista myytiin Ten Oy:lle. Finlaysonin Tampe- reen kanta-alueen loput toiminnot siirtyivät Pyynikille.

Suomen Trikoo Oy Ab fuusioitiin 11.12.1996 AskO Oy:hyn.

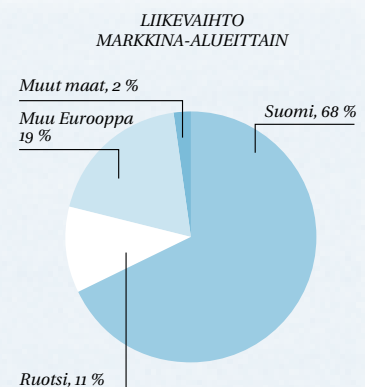
Investoinnit, 17 Mmk, olivat tuotantokoneiston kor- vausinvestointeja sekä rakennejärjestelyihin liittyviä projekteja. Divestoinnit olivat 11 Mmk.

Markkinointi ja tuotekehitys

Tekstiiliryhmän yksiköt jakautuvat kulutustavara- ja teollisuustavarayksiköihin. Kulutustavarayksiköt mark- kinoivat vahvalla merkkitavaraalla (muun muassa Nor- lyn, Amar, Finnwear, Black Horse, Hyvon, Finlayson, Barker Design) ja lähitoimittajakonseptilla lähialueen

	Liikevaihto Mmk	Henkilöstö 31.12.96
Teollisuustekstiili	270	369
Sisustustekstiili	119	146
Sukka	207	528
Black Horse	164	369
Lanka	72	134
Muut/sis. liikevaihto	-56	34
	776	1637
Investoinnit	17	

Finlaysonin Sisustustekstiilin kevätkokoelman kan-
kaissa hehkuvat värit.

kaupalle. Logistista ja tuotekehitys-
yhteistyötä asiakkaiden kanssa ke-
hitetään jatkuvasti. Kotimaisuus-
kampanjat ovat vuoden aikana sel-
västi kasvattaneet Tekstiiliryhmän
yksiköiden myyntiä.

Nykyisessä työttömyystilantees-
sa kuluttajat arvostavat suomalaista
tuotetta. Kulutus on siirtynyt viime
aikoina entistä kalliimpiin ja laa-
dukkaampiin tuotteisiin. Myös jul-
kisen sektorin hankinnoissa ryh-
män yksiköillä on huomattava
osuus. Lisäksi merkittäviä ovat lai-
vojen sisustusprojektit, jotka jatku-
vat vuonna 1997.

Ympäristöystävällisyys korostuu
voimakkaasti liiketoiminnassa.
Tuotteiden turvallisuuteen on kiin-
nitetty erityistä huomiota valmis-
tuksessa ja loppukäytössä. Finlay-
son Sisustustekstiili, Black Horse ja
Lankayksikkö ovat saaneet tuotteil-
leen eurooppalaisen Eko-TEX stan-
dard 100 -sertifikaatin.

Teollisuustekstiilin toiminta keskittyy voimakkaasti
ammatti- ja työvaatekankaisiin sekä teknisiin tekstiilei-
hin. Yhteistyö autoteollisuuden kanssa on kasvattanut
myyntiä sekä Finlayson Forssa Oy:n että Tricol Oy:n
osalta. Molemmat toimittavat verhoilumateriaaleja au-
tojen sisustukseen.

Pehmeästi laskeutuva Kerniplus-pöytäliina sopii monenlaisiin kattauksiin.

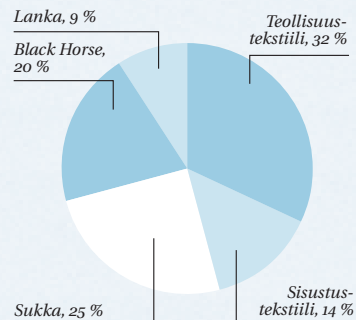

Black Horse on johtava suomalainen alusasujen, neuleiden ja yöpukujen valmistaja. Black Horsen vahvuuksia on lähinnä korkea laatu, istuvuus ja materiaalit.

Näkymät

Teva-kaupan kysynnän arvon odotetaan kasvavan Suomessa hieman vuonna 1997 ja kulutustavaroiden myynnin ennustetaan lisääntyvän taloudellisen kasvun kiihtyessä. Toisaalta vahva marka aiheuttaa lisääntyvää tuontipainetta. Raaka-aineiden polkumyöntitullit sekoittavat hintakehitystä, ja niiden vaikutus valmiisiin tuotteisiin on vielä epäselvä. Hienoisessa kasvussa olevaa Venäjän vientiä pyritään hallitusti lisäämään eri projektien avulla.

TUOTERYHMÄJAKO

Teollisuustekstiilien näkymät riippuvat pitkälti vaatusteollisuuden kehityksestä. Kotimaan tilanne on ollut heikentynyt, mutta myynti Suomen lähialueille on vastaavasti selvässä kasvussa. Erityisesti teollisuuden raakalankojen hintakilpailu jatkuu kireänä. Lankayksikön markkinatilanteen ennustetaan säilyvän vaikeana.

Tekstiiliryhmän tuloksen odotetaan olevan vuotta 1996 parempi lisääntyneen tehokkuuden ja keventyneen kustannusrakenteen ansiosta.

Uudet Finnwear-sukkatelineet: tehokasta tilankäyttöä, asiakasystävällisyyttä ja tavaramerkkimainontaa. Uudet etiketit kertovat tuotteen käyttötarkoituksen entistäkin selkeämmin.

Asko Kiinteistöt

3 % osuus
konserniliike-
vaihdosta

Markkinatilanne

Kiinteistömarkkinat Suomessa piristyivät selvästi. Uusia asuntoja rakennettiin edellisvuosia enemmän, ja tyhjen liike- ja toimistotilojen määrä pieneni etenkin suurissa kaupungeissa selvästi. Vaikka kiinteistökauppojen ja uudisrakennusaloitusten määrät kasvoivat, ne olivat kuitenkin vielä selvästi pienempiä kuin 1980-luvun loppussa. Hyvien kiinteistöjen kauppahinnat, vuokrat ja käyttöasteet paranivat.

Liikevaihto ja tulos

Liiketoimintaryhmän liikevaihto oli 232 Mmk ja se kasvoi 1,1 % edellisvuoteen verrattuna. Liikevoitto oli 71 Mmk. Luvut eivät sisällä kiinteistöjen luovutuksia.

Liiketoimintaryhmän rakenne

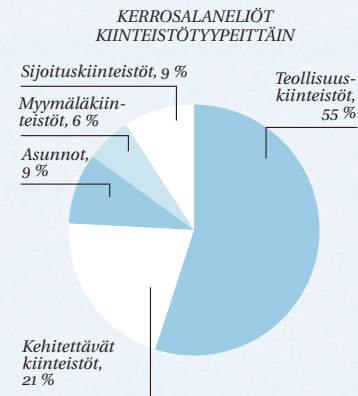
Asko Kiinteistöt jatkoi konsernin muulle liiketoiminnalle tarpeettomien kiinteistöjen ja osakkeiden myyntiä sekä kiinteistöjen vuokraus-, kaavoitus- ja kehitystoimintaa. Finlaysonin vesivoimala Tampereella myytiin Tampereen kaupungille. Kauppahinta oli yhteensä 56,3 Mmk. Forssan Saha Oy:n liiketoiminta, vaihto-omaisuus, kiinteistö- ja muu käyttöomaisuus myytiin Vapo Timber Oy:lle.

Tampereen Kiinteistö Invest Oy osti vuoden 1996 lopussa Asko Oy:n Toimihenkilöiden Eläkesäätiö s.r.l:ta Suomen Trikoon entiset tehdasrakennukset Tampereen Pyynikillä ja Onkiniemessä (noin 70.000 m²). Tampereen Kiinteistö Invest Oy:n osakekannasta 40 % lasketuina ääninä myytiin tammikuussa 1997 Henkivakuutusosakeyhtiö Novalle (25 %), Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammolle (10 %) ja Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Varmalle (5 %). Kauppahinta oli yhteensä 100 Mmk. Asko Oy:n osuus yhtiön äänivallasta on kaupan jälkeen noin 46,7 %.

Merkittävimmät kiinteistökehityshankkeet ovat Forssassa uuden kutomon kaavoitus liiketilaksi ja Ikaalisissa Kiviniemen alueen kaavoitus asuntoalueeksi. Liiketoimintaryhmän investoinnit olivat yhteensä 44 Mmk. Investoinnit olivat lähinnä välttämättömiä peruskorjauksia. Liiketoimintaryhmän divestoinnit olivat yhteensä 106 Mmk.

Näkymät

Piristyvät kiinteistömarkkinat antavat vuonna 1997 hyvät edellytykset kannattavaan kiinteistöliiketoimintaan. Liiketoimintaryhmä jatkaa aktiivista kiinteistöjen myymistä ja keskittymistä konsernin muille liiketoimintaryhmille tärkeiden kiinteistöjen omistamiseen. Liikevaihto ja liikevoitto laskevat kiinteistömyyntien takia, mutta liiketoimintaryhmän suhteellinen kannattavuus paranee vuokrien ja kiinteistöjen käyttöasteen noustessa.

TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OMASSA KÄYTÖSSÄ	Maa- alue m ²	% koko alasta	Raken- nukset k-m ²	% koko kerros- alasta
Lahti	323 706		233 675	
Nastola-Heinola	339 711		54 035	
Nokia	106 000		29 208	
Forssa	755 529		121 470	
Muut kotimaiset	683 907		96 364	
Ulkomaiset	1 730 185		239 954	
Yht. om. käyt. olevat teoll.kiint.	3 939 038	32	774 706	55
Myymälä kiinteistöt				
Kotimaiset	153 790		83 786	
Yht. myymäläkiinteistöt	153 790	1	83 786	6
Sijoituskiinteistöt				
Kotimaiset	561 470		65 536	
Ulkomaiset	29 177		44 953	
Yht. sijoituskiinteistöt	590 647	5	110 489	8
Kehitettävät kiinteistöt				
Pori	96 688		76 548	
Tampere	134 029		199 724	
Lahti	31 763		10 606	
Vantaa	11 034		13 659	
Yht. kehitettävät kiinteistöt	273 514	2	300 537	21
Asunnot				
Aravarahoitteiset	466 033		98 858	
Vapaarahoitteiset	182 777		31 941	
Yht.asunnot	648 810	5	130 799	9
Maa-alueet ja muut yhteensä	6 639 759	54	7 467	1
Kaikki yhteensä	12 245 558	100	1 407 784	100
Eläkesäätiön osuus	583 299	5	46 054	3

Konsernihallitus

HANNU KOKKONEN

Valtiot. maist., s. 1947
Toimitusjohtaja, Sampo-ryhmä
Hallituksen I-varapuheenjohtaja
Jäsen vuodesta 1995

MATTI NIEMI

Ekonomi, s. 1947
Varatoimitusjohtaja, Eläke-Varma
keskinäinen vakuutusyhtiö
Jäsen vuodesta 1994

NIILO PELLONMAA

Kauppat.kand., s. 1941
Toimitusjohtaja, Finvest Oy
Jäsen vuodesta 1983

VELI KORPI

Ekonomi, s. 1930
Hallituksen II-varapuheenjohtaja
Jäsen vuodesta 1994

JUKKA VIINANEN

Dipl. ins., s. 1948
Toimitusjohtaja, Neste Oy
Jäsen vuodesta 1993

JAAKKO IHAMUOTILA

Vuorineuvos, s. 1939
Pääjohtaja, Neste Oy
Hallituksen puheenjohtaja
Jäsen vuodesta 1994

JARMO RYTI LAHTI

Ekonomi, s. 1944
Toimitusjohtaja, Asko Oy
Jäsen vuodesta 1983

Hallituksen toimintakertomus

Vuosi 1996 oli Asko-konsernissa kysynnän suhteen varsin poikkeuksellinen. Ennätyskylmän alkuvuoden takia kolmen ensimmäisen kuukauden kysyntä oli hyvin heikkoa varsinkin rakennustoimintaan liittyvissä liiketoimintaryhmissä. Keväällä kysyntä kuitenkin voimistui lähes kaikissa yksiköissä ja jatkui verraten vilkkaana koko loppuvuoden.

Markkina-alueista Pohjoismaiden rakennusmarkkinat vilkastuivat loppuvuotta kohden etenkin Ruotsissa ja Suomessa. Myönteisintä Saksan laantuville markkinoille oli se, että lasku oli selvästi ennustettua loivempaa. Muissa Keski- ja Etelä-Euroopan maissa kasvu oli hyvin vähäistä. Pohjois-Amerikassa taloudellinen toimeliaisuus jatkui vilkkaana.

Päämarkkinoilla korjausrakentamisen osuus kokonaisrakentamisesta lisääntyy melko voimakkaasti. Tämä suosii ennen kaikkea Uponorin ja Upofloorin kaltaisia yrityksiä, joiden tuotevalikoima soveltuu erinomaisesti korjausrakentamiseen.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto oli 7 429 Mmk, ja kasvua edelliseen vuoteen kertyi 5,1 %. Vertailukelpoinen lisäys oli 5,7 %. Myönteisintä kehitys oli USA:ssa, 12 %, ja Suomessa, 7 %.

Liiketoimintaryhmistä Uponorin liikevaihto kasvoi 4,8 %. Kasvusta n. 3 prosenttiyksikköä muodostui valuuttakurssien muutoksista, mutta samanaikaisesti liikevaihtoon vaikutti raaka-ainehintojen laskusta aiheutunut myyntihintojen lasku. Myynnin volyyymi lisääntyi noin 5 %. Uponorin kansainvälisen liiketoiminnan osuus oli 92 %.

Asko Kodinkoneen liikevaihto laski 4,9 % liiketoimintaryhmään kuuluneen Fincoil-komponenttiyksikön myynnin myötä. Vertailukelpoinen myynnin lisäys oli 8,1 %. Parhaiten myynti kehittyi USA:ssa, 22 %, ja Suomessa, 8 %.

Asko Huonekalun liikevaihto laski 9,9 % tapahtuneiden yritysmyyntien takia. Vertailukelpoinen myynnin lisäys oli 7 %. Tulosityksiköistä parhaiten kehittyi Asko Kotikaluste, joka lisäsi myyntiään 8 %.

Asko Componentsin liikevaihto säilyi edellisen vuoden tasolla, vaikka tuotanto supistui raskaassa ajoneuvoteollisuudessa.

Upofloorin liikevaihto kasvoi 6,2 % lähinnä piristyneen kotimaan kysynnän ja kasvavan parkettiviennin ansiosta.

Markkina-alueittain konsernin liikevaihdosta tuli Pohjoismaista 57 %, Saksasta 12 %, Iso-Britanniasta 5 %, Pohjois-Amerikasta 12 % ja muista maista 14 %. Mikäli otettaisiin huomioon Pohjoismaiden vienti Saksaan ja USA:han, olisivat näiden maiden osuudet muutamia prosenttiyksikköjä korkeammat. EU-maiden osuus konserniliikevaihdosta oli 79 %.

Tuloskehitys

Konsernin liikevoitto oli 606 Mmk (8,2 %), lisäystä edelliseen vuoteen 5,4 %.

Liiketoimintaryhmistä liikevoittoa paransi eniten Uponor. Myös Asko Kodinkone, Asko Huonekalu ja Upofloor paransivat liikevoittoaan selvästi. Asko Componentsin liikevoitto laski 12 Mmk raskaan ajoneuvoteollisuuden heikenneen markkinatilanteen takia.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 204 Mmk, eli 2,8 % liikevaihdosta. Nettorahoituskulut olivat 52 Mmk pienemmät kuin edellisenä vuonna. Rahoituskulujen laskuun vaikutti eniten markkinakorkojen yleinen lasku. Korolliset nettovelat pienenivät 596 Mmk edellisestä vuodesta. Satunnaisiin kuluihin sisältyy 20 Mmk:n alaskirjaus Lanorin osakkeista.

Konsernin tulos ennen varauksia ja veroja oli 355 Mmk ja 78 Mmk edellistä vuotta parempi. Tulokseen sisältyy ei-operatiivisia tuottoja nettomääräisesti noin 60 Mmk. Tilikauden voitto oli 242 Mmk (211 Mmk). Veroihin sisältyy vuoden 1996 veroja 109 Mmk.

Tulos/osake oli 36,70 mk (33,70 mk), sijoitetun pääoman tuotto 11,1 % (10,8 %) ja oman pääoman tuotto 12,3 % (11,5 %).

Konsernissa vertaillaan eri liiketoimintaryhmien kannattavuutta sijoitetun pääoman tuotto prosentilla mitaten. Luokittelun perusteet esitetään sivulla 58.

Vertailun mukaan erinomaisen tuoton pääomalle saavutti Uponor, hyvän Asko Huonekalu, tyydyttävän Tekstiili ja Asko Components ja välttävän Asko Kodinkone, Upofloor ja Asko Kiinteistöt. Kaikkien liiketoimintaryhmien tulokset olivat positiiviset.

Rakenejärjestelyt

Vuosi 1996 oli Asko-konsernissa sisäisen rakennemuutoksen vuosi.

Uponor osti Pohjois-Italiassa toimivan lattialämmitysjärjestelmiä myyvän Scantec S.p.A:n sekä perusti myyntiyhtiöt Tanskaan, Puolaan ja Tsekiin. Asemiensa vahvistamiseksi Uponor osti 49 %:n osuuden viemärienkunnostusyhtiö Kanal-Braun GmbH:sta sekä Saksasta järjestelmämyyntiyhtiön Seppelfricke Systemtechnik GmbH:n. Yhtiö toimittaa lattialämmitys- ja vesijohtojärjestelmiä pääasiassa Saksan ja Italian markkinoille. USA:sta Uponor hankki omistukseensa kalifornialaisen Raychem Corporationin muoviputkien liitosteknologioiden liiketoiminnat ja oikeudet. Lisäksi Uponor osti texasilaisen AquaBlok-yhtiön kaivoliiketoiminnat ja oikeudet sekä yhdysvaltalaisen lattialämmitysjärjestelmiä myyvän Radiant Technology, Inc:n.

Uponor myi nastolalaisen muottikonepaja Tooler Oy:n osakkeet holding-yhtiölle, jonka pääomistajina ovat yhtiön toimiva johto, Start Fund of Kera ja vähemmistöosakkaana Uponor.

Asko Kodinkone jatkoi strategiansa mukaisesti keskittymistä avainalueeseensa valkean linjan kodinkoneiden valmistukseen ja markkinointiin myymällä ryhmään operatiivisesti kuuluneen Consort Equipment Products Ltd:n osakkeet sen toimivalle johdolle sekä si-

joittajaryhmä 3i plc:lle. Päätuotteinaan kuumailmapuhaltimia, erilaisia lämmittimiä sekä kuivatustelineitä valmistavan yhtiön liikevaihto oli lähes 46 Mmk ja henkilöstön määrä 157.

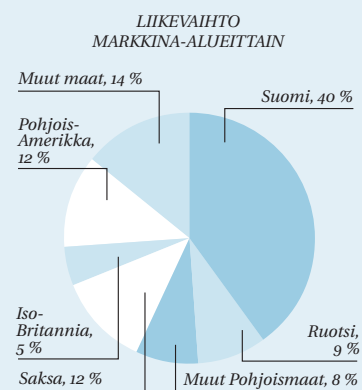
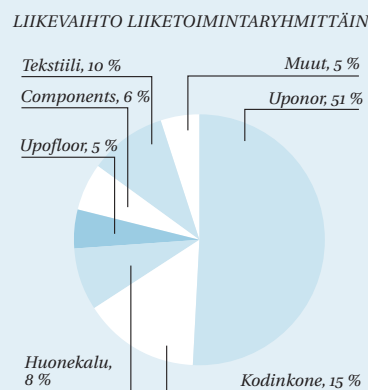
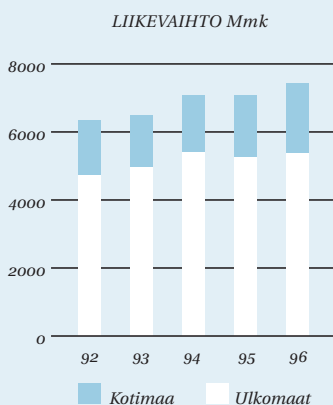
Asko Oy myi Asko Kodinkoneeseen kuuluneen Vantaalla ja Mikkelissä sijaitsevan Fincoil-teollisuus Oy:n osakekannan amerikkalaiseen United Technologies -ryhmään kuuluvalla Carrier Oy:lle. Lämmönsiirtimiä valmistavan yhtiön liikevaihto oli 102 Mmk ja henkilökunnan määrä 190.

Sisätilojen tuulettimien valmistukseen erikoistunut Pax Electro Products AB myytiin MBO-kauppana sen toimivalle johdolle. Yhtiön liikevaihto oli noin MSEK 25 ja henkilöstön määrä 23.

Asko Norge AS myi norjalaisen sisustustavaratalonsa Asko Möbel AS:n osakekannan norjalaiselle Idé Skeidarille. Asko Möbel AS:n liikevaihto oli runsas MNOK 100 ja henkilöstön määrä 50. Kaupan yhteydessä solmittu toimitussopimuksen ansiosta Askon tuotteiden vienti Norjaan lisääntyy huomattavasti.

Asko Oy myi Asko Huonekaluun kuuluvan hirsensalmelaisen koivusahatavaraa, koivuviiluja ja sen jalosteita tuottavan Vilkon Oy:n osakekannan Koskitukki Oy:lle. Vilkon Oy:n liikevaihto oli 43 Mmk ja henkilökunnan määrä 90.

Asko Huonekalu jatkoi edelleen strategiaansa vapauttaa varoja tuotantoketjun alkupäästä varsinaiseen huonekaluliiketoimintaan ja vähittäiskauppaan kehittämiseen myymällä vaahtomuovituotteita ja vaahtomuovipatjoja valmistavan Suomen Superlon Oy:n liiketoiminnan, käyttö- ja vaihto-omaisuuden Suomen Brekke Oy:lle. Raumalaisen Suomen Superlon Oy:n liikevaihto oli 49,2 Mmk ja henkilökunnan määrä 83.

Tekstiili-liiketoimintaryhmän rakennetta selkiytettiin myymällä Suomen Trikoo Oy Ab:n omistamat Triconor AB:n osakkeet sen toimivalle johdolle. Östersundissa sijaitsevan ja villafroteealusasuja valmistavan yhtiön liikevaihto oli 46 Mmk ja henkilöstön määrä 104. Suomen Trikoo Oy Ab fuusioitiin Asko Oy:öön vuoden lopussa.

Osana ydinliiketoimintoihin keskittyvää strategiaansa Asko Oy luopui Karhu Sport Oy:n liiketoiminnoista. Maastohiihto- ja jalkine-toiminnat myytiin Karinvest Oy:n ja osan Karhu Sport Oy:n johtoa perustamalle Karhu Sporting Goods Oy -nimiselle yhtiölle. Myytyjen liiketoimintojen liikevaihto oli noin 55 Mmk ja henkilökunnan määrä noin 30. Palloiluliiketoiminta myytiin Berner Osakeyhtiölle. Liiketoiminnan liikevaihto oli noin 13 Mmk ja henkilöstön määrä 25.

Asko Oy myi Asko Kiinteistöt -yksikköön kuuluvan Forssan Saha Oy:n liiketoiminnan sekä käyttö- ja vaihto-omaisuuden jyvaskyläläiselle Vapo Timber Oy:lle. Forssan Saha Oy:n liikevaihto oli noin 42 Mmk ja sen palveluksessa oli 46 henkilöä. Lisäksi Asko Oy myi Tampereen keskustassa sijaitsevan vesivoimalaitoksen sekä niin sanotun Finlaysonin alueen sähköjohdonverkon Tampereen kaupungille.

Vuonna 1996 myytyjen yksiköiden yhteenlaskettu liikevaihto vuositasona oli 580 Mmk ja henkilökunnan määrä 950.

Rahoitus

Konsernin rahoitusasema säilyi hyvänä koko vuoden ajan. Nettorahoituskulut, 204 Mmk eli 2,8 % liikevaihdosta, laskivat edellisestä vuodesta 52 mk. Tähän vaikutti sekä korkokannan lasku että korollisen nettovelan

voimakas väheneminen. Korolliset nettovelat olivat 2 616 Mmk ja laskivat 596 Mmk:lla.

Omavaraisuusaste nousi 32,9 %:iin, mikä on 4,9 %-yksikköä parempi kuin edellisenä vuonna. Divestointien määrä oli 316 Mmk ja taseen loppusumma pieneni 348 Mmk. Taseen loppusumma oli 6 341 Mmk (6 689 Mmk).

Asko-konsernin korollisesta velasta 46,9 % eli 1,3 miljardia markkaa oli valuuttamääräisiä luottoja, joista kotimaisten konserniyhtiöiden osuus oli 403 Mmk. Konsernin lainakannasta 11,9 % oli lyhytaikaista rahoitusta.

Vuoden 1996 aikana Asko Oy suojaasi lähinnä tytäryhtiöidensä valuuttamääräisiä saatavia termiini- ja optiokaupoilla. Optioita ja termiinejä käytettiin myös jonkin verran Asko Oy:n lainojen kurssiriskisuojaukseen.

Asko Oy laski marraskuussa liikkeeseen 150 000 000 markan määräisen joukkovelkakirjalainan, joka merkittiin kokonaan. Lainan järjestäjänä toimi Postipankki Oy.

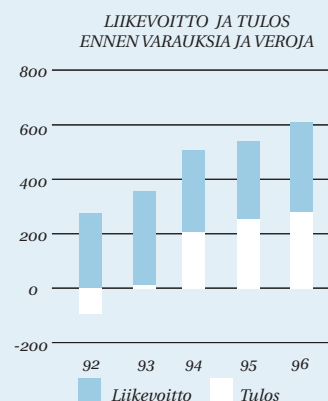
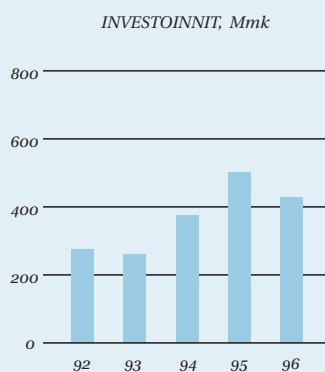
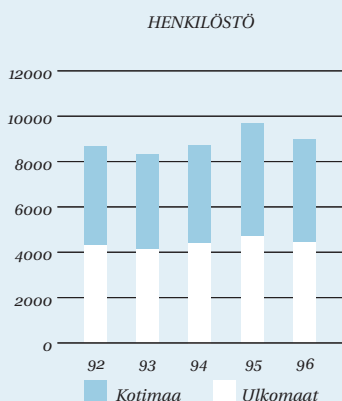
Investoinnit

Asko-konsernin investoinnit olivat yhteensä 426 Mmk (541 Mmk). Konsernin merkittävimmät investoinnit kohdistuivat Uponoriin, 245 Mmk (191 Mmk). Kaikkien liiketoimintaryhmien investoinnit suunnattiin lähinnä tuotannon ja tuottavuuden kehittämiseen. Konsernin nettoinvestoinnit olivat 110 Mmk (333 Mmk).

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin tuotekehityspanos oli 98 Mmk (90 Mmk).

Liiketoimintaryhmistä eniten kasvoivat Uponorin tuotekehityspanostukset. Tämän tuloksena tuodaan vuoden 1997 aikana markkinoille merkittäviä tuoteuutuuksia. Samalla vahvistetaan Uponorin asemaa alansa

Asko-konserni

Liikevaihto, Mmk	1996	Osuus %	1995	Muutos %
Uponor	3 761,2	50,6	3 590,0	4,8
Kodinkone	1 144,9	15,4	1 204,3	-4,9
Huonekalu	594,2	8,0	659,6	-9,9
Upofloor	369,2	5,0	347,8	6,2
Components	464,9	6,3	465,6	-0,2
Tekstiili	776,2	10,4	549,3	41,3
Kiinteistöt	232,0	3,1	229,4	1,1
Muut/sis. liikevaihto	86,3	1,2	19,5	
Asko-konserni	7 428,9	100,0	7 065,5	5,1

Liikevoitto, Mmk	1996	1995	Muutos
Uponor	295,6	264,6	31,0
Kodinkone	36,7	14,4	22,3
Huonekalu	30,2	20,7	9,5
Upofloor	18,8	7,7	11,1
Components	25,5	37,5	-12,0
Tekstiili	36,9	36,1	0,8
Kiinteistöt	70,8	83,2	-12,4
Muut/elimin.	91,2	110,3	-19,1
Asko-konserni	605,7	574,5	31,2

Henkilöstö	1996	Osuus %	1995	Muutos %
Uponor	3542	39,3	3 317	6,8
Kodinkone	1241	13,8	1 788	-30,6
Huonekalu	1108	12,3	1 204	-8,0
Upofloor	511	5,7	523	-2,3
Components	845	9,4	867	-2,5
Tekstiili	1637	18,2	1760	-7,0
Kiinteistöt	74	0,8	120	-38,3
Muut	47	0,5	125	-62,4
Asko-konserni	9005	100,0	9 704	-7,2

Investoinnit, Mmk	1996	1995
Uponor	245,0	190,5
Kodinkone	21,0	40,3
Huonekalu	15,0	16,4
Upofloor	75	11,3
Components	15,2	29,0
Tekstiili	174	9,0
Kiinteistöt	44,3	18,5
Muut, sisäiset	60,2	226,2
Asko-konserni	425,6	541,2

teknologiajohtajana. Kaikilla Asko-konsernin liiketointaryhmien päätehtailla on käytössä hyväksytyt ISO 9001 -laatuohjelmat tai vastaavat.

Henkilöstö

Asko-konsernissa oli henkilöstöä tilikauden lopussa 9005 ja tilikaudella keskimäärin 9115. Emoyhtiön palveluksessa oli 36 henkilöä. Vuodenvaihteessa henkilöstöstä työskenteli Suomessa 4549 ja ulkomailla 4456.

Vuoden aikana Asko-konsernin piirissä solmittiin henkilöstön kanssa kolme EU-direktiivin tarkoittamaa kansainvälistä konserniyhteistyösopimusta. Kaikissa liiketointaryhmissä toteutetaan mittavia henkilöstön kehittämishankkeita.

Asko Oy:n Toimihenkilöiden Eläkesäätiö s.r. teki Henkivakuutusosakeyhtiö Novan kanssa sopimuksen säätiön A-osaston vakuutustoiminnan, eläkevastuun sekä sen katteena olevien varojen siirtämisestä Novalle 31.12.1996. Sopimukselle haetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hyväksyntää.

Oma pääoma ja osakkeet

Asko Oy:n osakepääomassa ei tapahtunut muutoksia tilivuoden aikana.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa (28.3.1996) hallitukselle annettiin valtuus ottaa yhden tai useamman vaihtovelkakirjalainan ja/tai optiolainan ja/tai korottaa osakepääomaa siten, että yhtiön osakepääoma voi nousta enintään 50 Mmk. Antivaltuutuksia ei ole käytetty. Hallitus esittää 25.3.1997 kokoontuvalle yhtiökokoukselle samansisältöistä valtuutusta. Mikäli yhtiön aikaisemmin liikkeellelaskema optiolaina vaihdetaan osakkeiksi, nousee osakepääoma 7,5 Mmk:lla ja oma pääoma vahvistuu yhteensä 36,6 Mmk:lla.

Yhtiön osakkeita vaihdettiin Helsingin Arvopaperipörssissä vuoden aikana yhteensä 3 518 000 kpl, kaikkiaan 821,3 Mmk:n edestä. Osakkeen arvo oli vuoden vaihteessa 317 mk (139 mk). Arvonnousua kertyi vuoden alusta 1 255 Mmk/128 %.

Merkittävimmän muutoksen omistusrakenteissa aiheutti Suomen Pankin tytäryhtiöiden luopuminen Askon omistuksesta. Neste Oy:stä tuli Askon suurin osakkeenomistaja 26,6 %:lla. Ulkomaisten omistajien osuus kasvoi lähes 10 %:iin.

Kouvolan hovi oikeuden 2.2.1996 antamaan päätöksen niin sanotussa Lanor-asiassa kukaan asianosaisista

ei jättänyt valitusta eikä pyytänyt valituslupaa Korkeimpaan oikeuteen ennen määräaikaa, joka oli 2.4.1996.

Ympäristöasiat

Ympäristöasiat kuuluvat Asko-konsernin kaikkien liiketointaryhmien jokapäiväiseen työhön. Tuotantoprosessit ovat suurelta osin suljettuja prosesseja, ja niissä on myös tehokkaat talteenottojärjestelmät.

Uusien tuotteiden suunnittelussa huomioidaan se, että tuotteet voidaan kierrättää. Esimerkiksi Asko Kodinkoneen uuden astianpesukoneen osat on varustettu kierrättämiseen tarvittavalla merkinnällä. Myös Uponor käyttää tietyissä tuotteissa enenevässä määrin kierrätettävää muovimateriaalia.

Asko-konsernin tiedossa ei ole merkittäviä ympäristöriskejä.

Merkittävät tilikauden jälkeiset tapahtumat

13.1.1997 Asko Kodinkone luopui liesituulettimien valmistuksesta Asko AB:n myytyä omistamansa Futurum AB:n osakkeet Transforma Invest AB:lle. Futurum AB:n liikevaihto oli noin MSEK 130 ja henkilöstön määrä 160.

Asko Oy myi 15.1.1997 tehdyllä kaupalla Tampereen Kiinteistö Invest Oy:n osakekannasta 40 %:n äänivaltaa edustavan määrän Henkivakuutusosakeyhtiö Novalle (25 %), Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sammolle (10 %) ja Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Varmalle (5 %). Kaupahinta oli yhteensä 100 Mmk.

Upo Puulämpö Oy:n osakkeet myytiin 29.1.1997 sen toimitusjohtajan, kolmen CapMan Capital Management Oy:n hallinnoiman pääomarahaston sekä Asko Oy:n lukuun perustettavalle yhtiölle. Lappi Tl:ssä sijaitsevan puulämmitystuotteita ja saunan kiukaita valmistavan Upo Puulämpö Oy:n liikevaihto oli vuonna 1996 runsas 40 Mmk ja henkilöstön määrä 51.

28.2.1997 Asko Oy myi Santasalo-JOT Oy:lle Asko Components -ryhmän liiketoiminnat. Liiketoimintoihin kuuluvat Suomessa Lahden ja Pietarsaaren valimot sekä Ruotsissa Wirsbo Smiden takomot ja putken osiin erikoistunut Prometek. Ryhmän liikevaihto oli vuonna 1996 424 Mmk. Asko Components -ryhmä valmistaa päätuotteinaan raskaan ajoneuvoteollisuuden pitkälle jalostettuja tuotteita. Ryhmän henkilökunnan määrä oli 749. Koko henkilöstö, josta on Suomessa 449 henkilöä, siirtyy uuden omistajan palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Näkymät

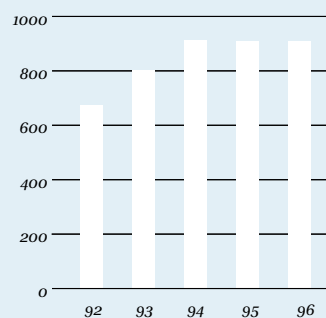
Taloudellinen kehitys näyttää melko myönteiseltä koko Euroopassa. Pohjoismaissa talouskasvun arvioidaan kiihtyvän varsinkin Ruotsissa ja Suomessa. Konsernin kannalta hyvin tärkeän Saksan markkinat eivät supistuneet viime vuonna niin paljon kuin etukäteen arvioitiin. Kuluvalle vuodelle ennustetaan jo lievää kasvua, mutta Saksan tämänhetkinen ennätystyöttömyys voi aiheuttaa pettymyksiä. Pohjois-Amerikan taloudessa vallitsee edelleen selvä korkeasuhdanne. Konsernin käyttämien pääraaka-aineiden, muovin ja teräksen, hintojen ei odoteta muuttuvan merkittävästi.

Korjausrakentamisen osuus on jo monilla markkinoilla yli puolet kokonaisrakentamisesta. Tämä kehitys suosii erityisesti Uponoria, jonka tuotteet soveltuvat erittäin hyvin korjausrakentamiseen. Yksityisen kulutuksen kasvusta päämarkkinoilla hyötyvät kaikki kestopuututuotteita valmistavat ja markkinoivat Asko-konsernin liiketoimintaryhmät.

Asko-konsernin vuoden 1996 aikana tekemiä varsin mittavia rakennejärjestelyjä jatketaan vuonna 1997.

Huolimatta yritysmyyntien mukana poistuneesta liikevaihdosta ja tuloksesta Asko-konsernin odotetaan tekevän vuonna 1997 vähintään samantasoisien tuloksen ennen varauksia ja veroja kuin vuonna 1996.

VIENTI SUOMESTA, Mmk

Tuloslaskelma

Mmk	Konserni				Emoyhtiö			
	1.1.-31.12.1996		1.1.-31.12.1995		1.1.-31.12.1996		1.1.-31.12.1995	
		%		%				
Liikevaihto	7 428,9	100,0	7 065,5	100,0	203,0		158,1	
Valmisteverastojen muutos (lisäys +)	-16,4		29,0		-		-	
Valmistus omaan käyttöön (+)	2,2		3,1		0,1		-	
Liiketoiminnan muut tuotot	150,4		160,1		74,7		141,8	
TUOTOT YHTEENSÄ	7 565,1		7 257,7		277,8		299,9	
Ostot, aineet ja tavarat	3 323,2		3 344,8		1,6		5,6	
Varastojen muutos (lisäys -)	50,8		4,3		44,1		2,7	
Ulkopuoliset palvelut	103,9		82,4		-		-	
Henkilöstökulut	1 630,1		1 520,5		11,1		9,8	
Vuokrat	72,7		74,6		33,9		37,4	
Liiketoiminnan muut kulut	13,9		16,9		5,5		5,4	
Muut kulut	1 390,1		1 271,3		57,4		57,3	
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	+2,9		+ 1,9					
KULUT YHTEENSÄ	6 581,8	88,6	6 312,9	89,3	153,6		118,2	
KÄYTTÖKATE					124,2		181,7	
Poistot käyttöomaisuudesta ja pitkävaikutteisista menoista	340,3		325,3		14,0		14,7	
Poistot konserniliiketoiminnasta	37,3		45,0					
POISTOT YHTEENSÄ	377,6	5,1	370,3	5,2	14,0		14,7	
LIIKEVOITTO	605,7	8,2	574,5	8,1	110,2		167,0	
Osinkotuotot	3,0		5,6		25,0		23,5	
Korkotuotot	28,6		45,2		51,2		79,0	
Muut rahoitustuotot	1,1		0,7		5,0		6,8	
Korkokulut	225,9		294,6		89,8		129,6	
Kurssierot	+3,4		-5,0		5,6		-2,1	
Muut rahoituskulut	5,9		8,6		2,1		3,6	
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	+0,9		+ 0,4					
Poistot sijoituksista	9,5		-		25,5		10,0	
	-204,3	2,8	-256,3	3,6	-41,8		-36,0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ								
TULOS ENNEN SATUNNAISERIA	401,4	5,4	318,2	4,5	68,4		131,0	
Satunnaiset tuotot	9,8		3,1					
Satunnaiset kulut	-56,5		-44,3		-20,0		-30,0	
Konserniavustus					20,1		-16,2	
	-46,7	-0,6	-41,2	-0,5	0,1		-46,2	
TULOS ENNEN VARAUKSIA JA VEROJA	354,7	4,8	277,0	3,9	68,5		84,8	
Poistoeron muutos (lisäys-)					16,6		0,1	
Välittömät verot	-113,4		-72,4		-37,6		-9,1	
Laskennall. verovelan muutos	1,6		8,6					
Vähemmistöosuus	-1,3		-2,7					
TILIKAUDEN TULOS	241,6	3,3	210,5	3,0	47,5		75,8	

Tase

Mmk VASTAAVAA	Konserni				Emoyhtiö	
	31.12.1996		31.12.1995		31.12.1996	31.12.1995
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET						
Aineettomat hyödykkeet						
Tutkimus- ja kehittämismenot	7,4		9,8			
Aineettomat oikeudet	35,4		41,2		7,9	
Liikearvo	26,5		32,7			
Konserniliikearvo	329,2		363,4			
Muut pitkävaikutteiset menot	33,6		17,6		17,1	8,6
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	432,1	6,8	464,7	6,9	25,0	8,6
Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet	412,9		434,1		263,0	273,4
Rakennukset ja rakennelmat	1 569,4		1 601,1		337,1	329,7
Koneet ja kalusto	969,4		1 079,0		19,8	32,0
Muut aineelliset hyödykkeet	55,3		31,4		5,4	5,6
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	62,6		70,0		1,7	1,0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 069,6	48,4	3 215,6	48,1	627,0	641,7
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset						
Osakkuusyhtiöosakkeet	192,9		165,5		200,5	166,0
Osakkeet ja osuudet	53,0		48,5		1 797,0	1 969,3
Lainasaamiset					502,5	553,5
Pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä	245,9	3,9	214,0	3,2	2 500,0	2 688,8
KÄYTTÖOMAISUUS JA PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ	3 747,6	59,1	3 894,3	58,2	3 152,0	3 339,1
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS						
Vaihto-omaisuus						
Aineet ja tarvikkeet	284,2		314,9		1,8	2,3
Keskeneräiset tuotteet	101,8		121,1			
Valmiit tuotteet/tavarat	866,3		909,0			
Muu vaihto-omaisuus	34,8		84,4		26,7	70,2
Ennakkomaksut	13,3		11,0			
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 300,4	20,5	1 440,4	21,5	28,5	72,5
Saamiset						
Myyntisaamiset	791,3		761,3		18,7	14,8
Lainasaamiset	36,0		45,2		12,1	18,7
Siirtosaamiset	76,5		83,8		16,7	22,1
Muut saamiset	94,8		73,7		281,2	230,4
Saamiset yhteensä	998,6	15,7	964,0	14,4	328,7	286,0
Rahoitusomaisuusarvopaperit						
Muut arvopaperit	24,7		48,0			20,0
Rahat ja pankkisaamiset	269,8	4,7	342,8	5,9	31,4	41,5
RAHOITUS- JA VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	2 593,5	40,9	2 795,2	41,8	388,6	420,0
VASTAAVAA	6 341,1	100,0	6 689,5	100,0	3 540,6	3 759,1

Mmk VASTATTAVAA OMA PÄÄOMA	Konserni				Emoyhtiö			
	31.12.1996		31.12.1995		31.12.1996		31.12.1995	
Sidottu oma pääoma		%		%				
Osakepääoma	352,5		352,5		352,5		352,5	
Muu sidottu oma pääoma	823,3		833,6		879,8		873,8	
Sidottu oma pääoma yhteensä	1 175,8	18,6	1 186,1	17,7	1 232,3		1 226,3	
Vapaa oma pääoma								
Vapaat rahastot	609,1		421,8		740,5		583,7	
Tilikauden tulos	241,6		210,5		47,5		75,8	
Vapaa oma pääoma yhteensä	850,7	13,4	632,3	9,5	788,0		659,5	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 026,5	32,0	1 818,4	27,2	2 020,3		1 885,8	
VÄHEMMISTÖN OSUUS	53,5	0,8	54,5	0,8				
VARAUKSET								
Kertynyt poistoero					58,4		70,5	
Pakolliset varaukset	51,9	0,8	56,3	0,8				
VIERAS PÄÄOMA								
Pitkäaikainen								
Joukkovelkakirjalainat	150,0		35,0		150,0		35,0	
Lainat rahoituslaitoksilta	1 241,7		1 879,7		513,3		706,4	
Eläkelainat	561,2		640,1		273,6		209,0	
Muut pitkäaikaiset velat	30,4		105,4		3,5		5,6	
Laskennallinen verovelka	114,9		115,3					
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 098,2	33,1	2 775,5	41,5	940,4		956,0	
Lyhytaikainen								
Lainojen vuosilyhennys	576,3		439,1		403,6		313,4	
Saadut ennakot	10,1		9,4		0,7		0,5	
Ostovelat	502,4		451,2		10,8		6,5	
Rahoitusvekselit	359,5		463,8		23,9		154,9	
Siirtovelat	508,6		453,6		49,2		33,7	
Muut lyhytaikaiset velat	154,1		167,7		33,3		337,8	
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 110,0	33,3	1 984,8	29,7	521,5		846,8	
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 209,2	66,4	4 760,3	71,2	1 461,9		1 802,8	
VASTATTAVAA	6 341,1	100,0	6 689,5	100,0	3 540,6		3 759,1	

Rahoituslaskelma

Mmk LIIKETOIMINTA	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
Tulorahoitus				
Tilikauden tulos	241,6	210,5	47,5	75,8
Poistot	421,3	402,6	59,6	54,7
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-99,0	-127,8	-57,0	-129,0
Kurs sierot	-3,4	5,0	6,8	2,1
Vähemmistöosuus	1,3	2,7		
Laskennallinen verovelka	-1,6	-8,6		
Osakkuusyhtiöt	-2,8	-2,3		
Konserniavustukset			20,1	16,2
Varausten muutos			-16,6	-0,2
Tulorahoitus yhteensä	557,4	482,1	60,4	19,6
Käyttöpääoman muutos				
Saamiset	-55,3	49,2	40,6	-55,7
Vaihto-omaisuus	110,3	-12,9	44,0	2,7
Korottomat velat	47,2	-109,1	-52,4	-0,8
	102,4	-72,8	32,2	-53,8
LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTA	659,8	409,3	92,6	-34,2
INVESTOINNIT				
Käyttöomaisuuden lisäys	-425,6	-541,2	-66,8	-223,9
Käyttöomaisuuden myyntitulot	315,9	208,9	157,7	150,3
	-109,7	-332,3	90,9	-73,6
KASSAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA	550,1	77,0	183,5	-107,8
RAHOITUS				
Pitkäaik. saamiset, muutos			102,2	298,5
Pitkäaik. velat, muutos	-519,6	-290,8	-155,1	-371,5
Lyhytaik. velat, muutos	-90,7	261,5	-105,4	161,2
Konserniavustukset			-20,1	-16,2
Osakeanti				
Osingonjako	-35,2	-35,2	-35,2	-35,2
Vähemmistöosuuden muutos	-0,9	-52,4		
	-646,4	-116,9	-213,6	36,8
LIKVIDIEN VAROJEN MUUTOS	-96,3	-39,9	-30,1	-71,0
Likvidit varat 1.1.	390,8	430,7	61,5	132,5
Likvidit varat 31.12.	294,5	390,8	31,4	61,5
	-96,3	-39,9	-30,1	-71,0

Tilinpäätöksen liitetiedot

1 TILINPÄÄTÖSPERIAATTEET

1.1 Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät pääsääntöisesti ne yhtiöt, joista Asko Oy:llä on hallussa suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet äänimäärästä. Tilinpäätökseen ei ole kuitenkaan otettu aravalainoitettuja asunto-kiinteistöyhtiöitä eikä tytäryhtiöitä, joita ollaan purkamassa ja joilla ei ole enää toimintaa. Kyseisten yhtiöiden arvopaperit ja saatavat on poistettu siltä osin kuin ne ovat käyneet arvottomiksi. Poisjätetyillä yhtiöillä ei ole merkittävää vaikutusta tilikauden tulokseen eikä omaan pääomaan.

Tytäryhtiöiden tulos sisältyy konsernituloslaskelmaan siltä ajalta, jonka tytäryhtiö on kuulunut konserniin.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankinta-arvomenetelmää käyttäen. Ulkomaisten tytäryhtiöiden konsolidoinnissa on käytetty tase-erien osalta Suomen Pankin tilinpäätöspäivän virallisia keskikursseja ja tuloslaskelmaerien osalta vuoden keskikursseja. Tilinpäätösten yhdistämisessä syntyneet muuntoerot on käsitelty tuloslaskelman osalta tuloksen muutoksena ja tase-erien osalta oman pääoman muutoksena.

Tytäryhtiöosakkeiden hankinnasta syntynyt konserniaktiiva tai -reservi on esitetty netotettuna. Eräiden yhtiöiden konserniaktiivasta osa on kohdistettu maa-alueisiin ja rakennuksiin.

Konsernin sisäiset saatavat ja velat on eliminoitu. Liikevaihdosta on eliminoitu konsernin sisäiset suoritteet, samoin on eliminoitu sisäiset korot, osingot, vuokrat sekä muut kulut ja tuotot. Tuloslaskelmassa on vähem-

mistön osuus vähennetty tilivuoden tuloksesta ja taseessa on vähemmistön osuus omasta pääomasta käsitelty omana eränään. Vaihto-omaisuuteen sisältyvä konsernin sisäinen kate on eliminoitu. Tytäryhtiöiden tasearvot sisältyvät konsernilaskelmiin kussakin maassa noudatettavien arvostusperusteiden mukaisina.

Osuus varauksista ja kertyneestä poistoerosta on siirretty verovelalla vähennettynä vapaaseen omaan pääomaan.

Osakkuusyhtiöt, joissa konsernin omistusosuus on 20-50 %, on yhdistetty tulokseen ja taseeseen pääomaosuusmenetelmällä.

1.2 Arvostusperiaatteet

Valuuttamääräiset saatavat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Vaihto-omaisuus on arvostettu pääsääntöisesti hankintamenuun tai sitä alhaisempaan todennäköiseen luovutushintaan. Vaihto-omaisuus sisältää myös osuuden tuotannon välillisistä kustannuksista. Käyttöomaisuus on arvostettu hankinta-arvoon, josta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Jäännösarvo sisältää myös arvonkorotuksia.

Valuuttakurssierot on käsitelty tuloslaskelmassa. Valuuttamääräiset velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin.

1.3 Eläkejärjestelyt

Eläkejärjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöiden sekä omien eläkesäätiöiden kautta. Vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä hoitavat eläkesäätiöt ovat suljettuja. Eläkevastuuvajauksen muutos on pääosin katettu.

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2.1.1. Liiketoiminnan muut tuotot

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	114 583	137 607	62 545	129 352
Palvelutuotot	15 550	1 876	12 045	12 012
Saadut korvaukset	1 466	4 013	21	384
Sivutuotemyynti	12 227	7 582		
Royaltyt	1 465	1 186		
Kiinteistötuotot	3 724	3 910		
Muut	1 357	3 948	61	
	150 372	160 122	74 672	141 748
2.1.2. Liiketoiminnan muut kulut				
Myyntitappiot	13 189	11 876	5 536	
Kertapoistot	–	5 000		
Muut kulut	676			
	13 865	16 876	5 536	
2.2. Henkilöstökulut				
Palkat ja luontaisedut	1 271 430	1 156 451	7 968	7 844
Eläkekulut	107 712	115 548	735	2 883
Muut henkilöstökulut	250 997	248 549	2 381	–881
Yhteensä	1 630 139	1 520 548	11 084	9 846
Luontaisetujen verotusarvo			353	329

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille on maksettu palkkoja ja palkkioita 1 315 Tmk, konsernissa 41 609 Tmk.

2.3. Poistot

Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu käytössä olevan käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun pitoajan mukaan. Ohjeelliset pitoajat ovat eri käyttöomaisuusryhmissä seuraavat:

Rakennukset	25 – 50 vuotta
Koneet ja laitteet	5 – 20 vuotta
Konttori- ja myymäläkalusto	5 – 10 vuotta
Kuljetusvälineet	5 vuotta
Pitkävaikutteiset menot	5 – 10 vuotta
Liikearvo	5 – 10 vuotta
Konserniliikearvo	10 – 20 vuotta

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
Suunnitelmanmukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	15 274	13 593		
Liikearvo	13 387	11 036		
Konserniliikearvo	37 289	44 960		
Muut pitkävaik. menot	6 617	5 562	1 185	1 107
Rakennukset ja rakennelmat	55 232	49 098	8 882	8 953
Koneet ja kalusto	240 415	235 675	3 009	3 690
Muut aineelliset hyödykkeet	9 427	10 398	932	978
Yhteensä	377 641	370 322	14 008	14 728

2.4. Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut

Osinkotuotot			23 299	23 471
Korkotuotot			43 791	67 384
Korkokulut			3 175	19 632
			63 915	71 223

2.5.1 Satunnaiset tuotot

Käyttöomaisuuden myyntivoitot	9 794	3 065		
-------------------------------	-------	-------	--	--

2.5.2 Satunnaiset kulut

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
Kertapoistot	34 000	32 300	20 000	30 000
Myyntitappiot	12 152			
Lopetuskulut	8 600	5 545		
Muut	1 741	6 420		
	56 493	44 265	20 000	30 000
2.6. Verot				
Tilikaudelta	108 626	80 428	29 507	11 750
Edellisiltä kausilta	4 829	+ 8 001	8 088	+2 621
Laskennallinen verovelka	+ 1 631	+ 8 656		
	111 824	63 771	37 595	9 129
2.7. Osakkuusyhtiöt				
Osuus tuloksesta	4 096	2 230		
Osuus omasta pääomasta	-10 270	-3 971		
Saadut osingot	1 000	500		

3. TASEEN LIITETIEDOT

3.1. Käyttöomaisuus

EMOYHTIÖ	Hank. meno	Lisäykset	Vähennykset	Kert. poistot	Arvon korotukset	Tasearvo 31.12.
Aineettomat oikeudet		7 939		25		7 914
Muut pitkäv. menot	12 284	9 760	38	4 894		17 112
Maa- ja vesialueet	76 995	9 397	19 177		195 737	262 952
Rakennukset	344 509	40 813	25 288	78 418	55 466	337 082
Koneet ja kalusto	57 166	1 832	10 991	28 158		19 849
Muut aineelliset hyöd.	15 842	1 179	454	11 199		5 368
Keskeneräiset hankinnat	985	749				1 734
Osakkeet ja osuudet	2 221 000	122 842	223 463	122 900		1 997 479
	2 728 781	194 511	279 411	245 594	251 203	2 649 490
KONSERNI	Hank. meno	Lisäykset	Vähennykset	Kert. poistot	Arvon korotukset	Tasearvo 31.12.
Tutkimus- ja kehitysmenot	12 303	1 053	366	5 585		7 405
Aineettomat oikeudet	111 524	6 654	736	82 053		35 389
Liikearvo	99 662	5 851		78 967		26 546
Konserniliikearvo	654 157	17 003		341 988		329 172
Muut pitkävaik.menot	53 272	14 744	552	33 867		33 597
AINEETTOMAT yhteensä	930 918	45 305	1 654	542 460		432 109
Maa- ja vesialueet	247 471	1 854	19 752	12 399	195 737	412 911
Rakennukset	1 893 543	69 098	42 311	416 415	65 466	1 569 381
Koneet ja kalusto	2 549 024	246 433	57 626	1 768 411		969 420
Muut aineelliset	116 097	9 264	546	69 477		55 338
Ennakot ja keskeneräiset	72 518	-9 972				62 546
AINEELLISET yhteensä	4 878 653	316 677	120 235	2 266 702	261 203	3 069 596
Osakkuusyhtiöosakkeet	275 338	59 617	46 066	96 000		192 889
Osakkeet ja osuudet	98 804	4 008	48 900	907		53 005
ARVOPAPERIT yhteensä	374 142	63 625	94 966	96 907		245 894
KÄYTTÖMAISUUS yhteensä	6 183 713	425 607	216 855	2 906 069	261 203	3 747 599
Tuotannon koneet ja laitteet						880 317

Muuntoerot ja konsernirakenteen muutokset on käsitelty hankintamenoissa.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
3.2. Käyttöomaisuusosakkeet				
- konserniyritykset			1 756 474	1 930 568
- osakkuusyrietykset	192 889	165 445	200 514	165 963
- muut osakkeet	53 005	48 524	40 491	38 768
	245 894	213 969	1 997 479	2 135 299
3.3. Pitkäaikaiset sijoitukset				
Lainasaamiset				
- konserniyritykset			502 550	551 768
- osakkuusyrietykset	2 367	18 724	12 066	18 724
- muut	9 699	2 725		
	12 066	21 449	514 616	570 492
3.4. Verotusarvot				
- maa- ja vesialueet			165 584	156 800
- rakennukset			274 354	264 403
- arvopaperit			1 340 695	1 360 920
			1 780 633	1 782 123
Jollei verotusarvo ole ollut tiedossa, on käytetty kirjanpitoarvoa.				
3.5. Vaihto-omaisuusosakkeet				
Markkina-arvo	35 859	78 001	26 700	70 339
Kirjanpitoarvo	34 786	77 522	26 700	70 196

EMOYHTIÖ	Konserniyhtiöt		Osakkuusyhtiöt	
	1996	1995	1996	1995
3.6. Saamiset konserni- ja osakkuusyhtiöiltä				
Lainasaamiset	502 550	553 452	2 367	11 239
Myyntisaamiset	14 701	13 890	4 997	
Siirtosaamiset	4 308	–		
Muut saamiset	275 687	207 727	5 744	22 691
	797 246	775 069	13 108	33 930

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
3.7. Pitkäaikainen rahoitusomaisuus				
- lainasaamiset	13 688	19 004	514 617	551 768
- muut saamiset	1 051	2 445	–	–
	14 739	21 449	514 617	551 768
3.8. Lainat johdolle ja osakkaille				
Johdo	691	435	–	–
3.9. Oman pääoman muutokset				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	352 470	352 470	352 470	352 470
Osakepääoma 31.12.	352 470	352 470	352 470	352 470
Vararahasto 1.1.			723 862	723 862
Vararahasto 31.12.			723 862	723 862

Arvonkorotusrahasto 1.1.			149 947	215 577
Lisäys			–	100 000
Lisäys fuusiossa, Suomen Trikoo			21 140	–
Vähennys			–15 164	–165 630
Arvonkorotusrahasto 31.12.			155 923	149 947
Vapaa oma pääoma				
Käyttörahassto 1.1. - 31.12.			550 000	550 000
Voittovarot 1.1.			109 569	68 970
Osingonjako			–35 247	–35 247
Fuusiovoitto*)			116 194	–
Tilikauden tulos			47 508	75 846
Voittovarot 31.12.			238 024	109 569
Vapaa oma pääoma 31.12.			788 024	659 569
Muu sidottu oma pääoma 1.1.	833 663	908 791		
Muuntoerot	7 723	–3 498		
Arvonkorotusrahaston muutos	–14 785	–65 630		
Vapaaseen pääomaan	–1 541	–2 863		
Muut muutokset	–1 723	–3 137		
Muu sidottu oma pääoma 31.12.	823 337	833 663		
Vapaa oma pääoma 1.1.	632 295	470 763		
Maksetut osingot	–35 247	–35 247		
Muuntoerot	10 862	–17 697		
Sidotusta pääomasta	1 541	2 863		
Muut muutokset	–427	1104		
Tilikauden tulos	241 608	210 509		
Vapaa oma pääoma 31.12.	850 632	632 295		
Josta ei jakokelpoista	173 292	148 335		
3.10. Kertynyt poistoero				
- Aineettomat hyödykkeet			179	179
- Rakennukset ja rakennelmat			42 039	45 496
- Koneet ja kalusto			13 792	22 101
- Muut aineelliset hyödykkeet			2 405	2 721
			58 415	70 497
3.11. Pitkäaikaiset lainat				
Yli viiden vuoden päästä erääntyvät				
- Lainat rahoituslaitoksille	98 493	242 225	44 032	27 127
- Eläkelainat	422 264	465 266	205 793	155 532
- Muut	3 867	9 777		
	524 624	717 268	249 825	182 659
*) Suomen Trikoo Oy Ab:n ja Karhu-Titan Oy:n fuusioerotukset on käsitelty emoyhtiössä vapaan oman pääoman lisäyksenä				

3.12.1. Optiolaina 1994

Lainamäärä 1,5 Mmk, korko 5,0 %.

Laina-aika 10.6.1994 - 10.6.1999.

Osakkeiden merkintäaika 1.7.1996 - 1.7.1999.

Laina on tarjottu Asko-konsernin johtohenkilöille. Laina koostuu 1 500 kappaleesta 1 000 mk:n nimellisarvoisia velkakirjoja, joihin kuhunkin liittyy 100 optiotodistusta. Kuhunkin optiotodistukseen liittyy oikeus merkitä 1 kpl 50 markan nimellis-arvoinen Askon osake. Lainan perusteella on merkittävässä yhteensä 150 000 osaketta.

3.12.2. Joukkovelkakirjalaina 1996

Lainamäärä 150 Mmk.

Nimelliskorko 5,50 % p.a.

Laina-aika 18.11.1996 - 18.11.2000.

Lainalle ei ole asetettu vakuutta.

Takaisinmaksu yhdessä erässä 18.11.2000.

3.13. Velat konserni- ja osakkuusyhtiöille

EMOYHTIÖ

	Konserniyhtiöt	
	1996	1995
Ostovelat	808	730
Muut lyhytaikaiset velat	28 094	323 936
	28 902	324 666

3.14. Lainat, joista on annettu vakuus

	Konserni	
	1996	1995
Pantti	901 466	1 110 833
Kiinnitys	921 533	1 325 843
Yhdistelmä	112 463	165 736

3.15. Valuutta- ja korkoriskien hallinta

Emoyhtiö Asko Oy suojasi lähinnä tytäryhtiöidensä valuuttamääräisiä saatavia sekä termiini- että optiokaupoilla.

Optioita ja terminejä käytettiin myös jonkin verran Asko Oy:n lainojen kurssi- ja korkoriskisuojaukseen.

Johdannaisopimukset 31.12.1996 (Mmk)

1 Korkojohdannaiset	
Ostetut korko-optiot	67,5
2 Valuuttajohdannaiset	
Ostotermiinisopimukset	89,0
Myyntitermiinisopimukset	98,5
Ostetut valuuttaoptiot	22,5
Myydyt valuuttaoptiot	160,0
3 Valuutanvaihtosopimus	170,4

	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
4.1. Vastuut ja pantit				
- Eläkevastuu	5 494	4 909	5 494	3 729
- Eläkesäätiön vastuuvajaus		1 020		4 743
- Annetut pantit, kp-arvo				
- omasta velasta	989 075	1 112 978	745 933	754 526
- konserniyhtiön puolesta				18 497
Annetut kiinnitykset				
- omasta velasta	1 564 093	1 904 637	421 900	429 220
- konserniyhtiön velasta			20 400	21 070
Annetut takaukset				
- konserniyhtiön puolesta			685 426	880 251
- osakkuusyhtiön puolesta	1 900	2 570	1 400	1 690
- muiden puolesta	5 176	5 876	6 140	
Muut vastuut	63 327	72 721		

Lisäksi on alakonserneissa annettu Letter of comfort-tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.

4.2. Leasing-vastuut

	1996	1995
Seuraavana vuonna erääntyvät	24 029	11 266
Myöhemmin erääntyvät	75 227	40 287

5 OSAKKEET JA OSUUDET 31.12.1996

	Kpl	Omistus- osuus %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjanpito- arvo 1 000 mk
5.1 Emoyhtiö				
Tytäryhtiöt				
Asko AB, SE	920 000	100,0	TSEK 92 000	174 410
Asko Components Oy	32 000	100,0	32 000	32 000
Asko Development Oy	100	100,0	100	100
Asko Huonekalu Oy	50 000	100,0	50 000	50 000
Asko Insurance Limited, GB (100,0)	3 999 993	80,0	4 000	4 000
Asko Kodinkone Oy	36 000	100,0	36 000	36 000
Askonor Oy	1 407	100,0	70	111
Asko Norge A/S, NO	27 000	84,4	TNOK 27 000	60 439
Asunto Oy Ahosato	1 000	100,0	83	972
Black Horse Oy	50 000	100,0	5 000	9 046
Oy Finlayson Ab	1 000 000	100,0	100 000	100 000
Finnwear Oy	1 000	100,0	5 000	7 492
Foranor Oy	2 000	100,0	2 000	4 978
Forssan Vuokratalo Oy	2 700	100,0	270	270
Karhu Sport Oy	5 000	100,0	5 000	10 000
Karhu Titan Espana S.A., ES	431 484	95,2	MESB 5 000	10 824
Kiinteistö Oy Amurinlinna	1 800	100,0	1 800	1 799
Kiinteistö Oy Keskuskatu 20	145	96,7	145	299
Kiinteistö Oy Lahden Teollisuuskeskus (100,0)	31 276	37,4	7 819	11 630
Kiinteistö Oy Linikkala	616	100,0	616	616
Kiinteistö Oy Länsi-Kaisla	20	100,0	50	8 638
Kiinteistö Oy Martinsillantie 2 a (80,0)	8 005	80,0	80	15 289
Kiinteistö Oy Männynvainio	3 000	100,0	300	32,3
Kiinteistö Oy Porin Asko-talot	7 911	79,1	19 778	19 778
Kiinteistö Oy Purjesato	1 400	100,0	140	140
Kiinteistö Oy Puuvillatehtaankatu 6	134	100,0	134	79
Kiinteistö Oy Trikootalot	240	100,0	240	240
Kiinteistö Oy Vantaan Ansatie 3	5 000	100,0	500	50 040
Lahden Kiinteistö Invest Oy	15 000	100,0	150 000	150 133
Niinirinteen Huolto Oy	100	52,9	10	10
Nygaard A/S	300	100,0	NOK 300	9 594
Pohjoismaiden Sukkatehdas	2 780	100,0	2 780	7 500
Tampereen Kiinteistö Invest Oy	3 283 890	89,5	164 194	173 987
Tricol Oy	199 050	100,0	1 990	2 739
Triconor Försäljnings AB, SE	1 000	100,0	TSEK 100	66
Trior Oy	3 000	100,0	300	300
Upofloor Oy	50	100,0	50 000	50 000
Oy Uponor Ab	4 374 200	100,0	218 710	743 275
Upo Puulämpö Oy	2 500	100,0	5 000	5 000
Varastotalo Oy	100 000	100,0	1 000	3 986
Vogue A/S, DK	100	100,0	TDKK 380	236
Muut tytäryhtiöt				135
Tytäryhtiöt yhteensä				1 756 474
Muu osakeomistus				
Expo-Kaluste Oy	38 500	50,0	385	1 300
Helsingin Arvopaperipörssi Osuuskunta	1			150
Kaiharin Kulma Kiinteistöosakeyhtiö	3 576	35,8	36	12 415

	Kpl	Omistus- osuus %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjanpito- arvo 1 000 mk
Keskus-Sato Oy	228 865	18,2	2 289	18 710
Lanor Oy	145 844	47,1	145 844	175 581
Oy Liikkeenjohdon Koulutuskeskus	5		250	176
Merita Pankki Oy	34 786		346	355
Oy Nordcenter Development Ab	60	40,0	6 000	
Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunta	6		420	420
Muut asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt				29 539
Muut osakkeet				2 359
Muu osakeomistus yhteensä				241 005

5.2 Uponor-konserni

Tytäryhtiöt

Oy Uponor Ab					
Uponor Aldyl S.A., AR	234 000	100,0	TUSD 2 340		34 556
Uponor Beteiligungs GmbH, DE	1	100,0	TDEM 28 500		85 446
Uponor Holding A/S, DK	200 000	100,0	TDKK 100 000		171 179
Uponor Eesti AS, EE		100,0	TEEK 400		156
Jita Oy	7 015	100,0		7 015	7 015
Pexep Oy	1 500	100,0		1 500	1 500
Suomen Muovitehdas Oy	15	100,0		15	15
Uponor Kiinteistöt Oy	750	100,0		750	750
Uponor S.A., FR	205 000	100,0	TFRF 20 500	TDKK	17 499
Uponor Ltd., GB	15 387 000	100,0	TGBP 15 387		61 975
Uponor Ltd. Ireland, IE	4 650 002	100,0	TIEP 4 650	TDKK	26 114
Uponor Latvia SIA, LV	100	100,0	TLVL 20		216
Uponor BV, NL	8 400	100,0	TNLG 8 400		18 266
Wirsbo-Tubos da Suécia Lda, PT	1 755 000	100,0	TPTE 1 755 000		38 161
A/O Uponor Rus, RU		100,0	TRUB 100 000		71
Uponor Rör AB, SE	50 000	100,0	TSEK 50 000		70 235
Uponor US Inc, US	464	100,0	TUSD 21 582		97 174
Tytäryhtiöt yhteensä					630 328

Muu osakeomistus

Asko Insurance Ltd., GB (100,0)	1 000 000	20,0	1 000		1 000
Muut osakkeet					1 121

Tytäryhtiöiden omistamat tärkeimmät konserniosakkeet

Wirsbo Australia Pty Ltd., AU	2	100,0	TAUD 0	TSEK	0
Wirsbo of Canada Ltd., CA	1 000	100,0	TCAD 871	TUSD	1 444
Hewing AG, SC	500	100,0	TCHF 500	TDEM	400
Velta AG, SC	100	100,0	TCHF 100	TSEK	390
Wirsbo AG, SC	50	100,0	TCHF 50	TSEK	0
Uponor Czech s.r.o., CZ	1	100,0	TCZK 1 160	TDEM	65
Hewing GmbH, DE	2	100,0	TDEM 19 000	TDEM	19 000
Polytherm Vertriebs GmbH, DE	6	100,0	TDEM 3 050	TDEM	3 050
Seppelfricke GmbH, DE	1	100,0	TDEM 50	TDEM	50
Uponor Anger GmbH, DE	2	100,0	TDEM 17 000	TDEM	17 000

	Kpl	Omistus- osuus %		Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjanpito- arvo 1 000 mk
Uponor (Deutschland) GmbH, DE	5	100,0	TDEM	32 000	TDEM 160 000
Uponor Europe GmbH, DE	1	100,00	TDEM	19 000	TDEM 19 000
Uponor Hausabflusstechnik GmbH, DE	50 000	51,0	TDEM	5 610	TDEM 5 616
Velta GmbH, DE	5 000	100,0	TDEM	7 000	TDEM 16 376
Wirso Rohrproduktions und Vertriebs GmbH, DE	2	100,0	TDEM	6 007	TDEM 6 008
Uponor A/S Denmark, DK	30 000	100,0	TDKK	30 000	TDKK 62 968
Wirso Danmark A/S, DK	30	100,0	TDKK	3 000	TSEK 3 631
Abril S.A., ES	400	100,0	MESP	2 000	TESP 2 000
Uponor Resiplast S.A., ES	7 500	100,0	TESP	75 000	TDEM 2 735
Wirso Espana S.A., ES	500	100,0	TESP	5 000	TDEM 6 781
Proplast Oy	500	100,0		500	2 000
Polytherm S.A.R.L., FR	13 400	100,0	TFRF	1 340	TDEM 390
Ryb S.A., FR	225 000	100,0	TFRF	22 500	TFRF 66 029
Uponor Aldyl Ltd., GB	6 250 000	100,0	TGBP	6 250	TGBP 6 250
Uponor UK Export Ltd., GB	100	100,0	TGBP	0	TGBP 0
Wirso UK Ltd., GB	200 000	100,0	TGBP	200	TGBP 129
Uponor Muanyag Csörendszer Kft, HU	40 126	100,0	THUF	701 260	TDEM 7 491
Polytherm Italy S.r.l., IT	100 000	100,0	TITL	100 000	TDEM 106
Scantec S.p.A., IT	200 000	100,0	TLIT	200 000	MITL 8 317
Wirso S.R.L, IT		100,0	TITL	99 000	TSEK 466
Ecoflex BV, NL	2 600	100,0	TNLG	2 600	TNLG 2 600
Uponor A/S Norway, NO	5 000	100,0	TNOK	5 000	TDKK 9 479
Wirso Norge A/S, NO	5 000	100,0	TNOK	500	TSEK 472
Uponor Bor Sp. z.o.o., PL	5 276	80,0	TPLN	5 276	TPLN 6 729
Uponor Hausabflusstechnik Polska, PL	23 561	100,0	TPLN	2 333	TDEM 2 097
Uponor Polska Sp. z.o.o., PL	6 922	100,0	TPLN	5 922	TDEM 3 438
Ecoplas SA, PT	550 000	100,0	MPTE	660 000	MPTE 995 978
Termoplas SA, PT	100 000	100,0	MPTE	100 000	MPTE 339 550
Uponor Portugal SGFS SA, PT	1 430 000	100,0	MPTE	1 430 000	MPTE 1 579 938
Uponor AB, SE	500 000	100,0	TSEK	50 000	TSEK 117 717
Uponor Energi AB, SE	100 000	100,0	TSEK	10 000	TSEK 10 069
Uponor Innovation AB, SE	20 540	100,0	TSEK	2 054	TSEK 2 465
Vårgårds Plast AB, SE	1 200	100,0	TSEK	120	TSEK 3 170
Wirso Bruks AB, SE	8 000 000	100,0	TSEK	40 000	TSEK 267 217
Hot Water Systems NA Inc, US	100	100,0	TUSD	7 980	TUSD 4 089
Radiant Technologies Inc, US	163	100,0	TUSD	1 254	TUSD 1 254
Uponor Aldyl Company Inc, US	100	100,0	TUSD	6 061	TUSD 6 061
Uponor ETI Company, US	2 000	100,0	TUSD	2 380	TUSD 9 150
Uponor Phoenix Inc, US	1 000	100,0	TUSD	100	TUSD 100
Wirso Company, US	1 000	100,0	TUSD	6 980	TUSD 5 000
Muu osakeomistus					
Braun Rohr- und Kanaltechnik GmbH, DE		49,0	TDEM	147	TDEM 198
TA-Wirso		35,0	THUF	3 430	TDEM 70
Muut osuudet					465

	Kpl	Omistus- osuus %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjanpito- arvo 1 000 mk
5.3 Asko Kodinkone -konserni				
Asko Keskushuolto Oy	15	100,0	15	15
Upo Kodumasinat Balti AS, EE	100	100,0	37	37
Kotimaiset Kotitalouskoneet Oy	2 050	50,0	2 050	3 500
Kiinteistö Oy Lahden Teollisuuskeskus (100,0)	11 995	14,3	2 999	4 438
Asko-Upo (Rus), RU	1 250	100,0	498	498
Asko-Upo (Spb), RU	1 000	100,0	100	100
Muut osuudet				116
				8 704
5.4 Asko Huonekalu -konserni				
Tytärtytiöt				
Askopalvelu Oy	2 000	100,0	300	423
Asko Mööbli AS, EE	500	100,0	500	EEK 760
Raumafoam Oy (Suomen Superlon Oy)	400	100,0	2 000	3 335
				4 518
Muu osakeomistus				
Unilon Oy	50	33,3	500	833
Kiinteistö Oy Lahden Teollisuuskeskus	40 462	48,3	10 116	14 971
Suomen Superlon Oy	1 000	16,7	1 000	2 000
Muut osakkeet				811
				18 615
5.5 Upofloor-konserni				
Suomen Parketti Oy	100	100,0	5 000	1 075
Lattiakiinteistö Oy	500	100,0	50	50
Upofloor-Palvelut Oy	100	100,0	1	2
DLW-Upofloor AB, SE	1 000	33,3	100	128
Muu osakeomistus				185
				1 440
5.6 Asko Components -konserni				
Pietarsaaren Malli- ja Huoltopalvelu Oy	100	100,0	100	100
Rannan Metalli Oy	455	100,0	500	523
				623
5.7 Upo Puulämpö-konserni				
Lappi-Myynti Oy	50	100,0	1 000	50
Muu osakeomistus				10
				60

	Kpl	Omistus- osuus %	Nimellis- arvo 1 000 mk	Kirjanpito- arvo 1 000 mk
5.8 Finlayson-konserni				
Tytäryhtiöt				
A ja H Friman Oy	100	100,0	50	3 833
Green Textiles Oy	1 000	100,0	1 500	2 000
Finlayson Coater Oy	6 600	100,0	6 600	19 800
Finlayson Forssa Oy	40 000	100,0	4 000	11 991
Finlayson Nonstoppers Oy	5 000	100,0	5 000	17 500
Finlayson Lanka Oy	2 000	100,0	2 000	7 000
Finlayson Palvelu Oy	50	100,0	50	50
Finlayson Sisustustekstiili Oy	30 100	100,0	3 010	9 000
Kainuun Tekstiili Oy	200	100,0	4 000	4 065
Trifi Oy	500	100,0	50	49
Ulkomaiset myyntiyhtiöt		100,0		557
Tytäryhtiöt yhteensä				75 845
Muu osakeomistus				
Muut osakkeet				276

5.9 Asko AB-konserni					
Asko Cylinda AB, SE	105 000	100,0	TSEK	10 500	TSEK 161 600
Asko Vølund Hvidevarer A/S, DK	8 000	100,0	TDKK	8 000	TSEK 4 361
Asko Elto AS, NO	15 150	100,0	TNOK	15 150	TSEK 12 945
Asko Inc, US	100	100,0	TUSD	1	TSEK 5
Asko Appliances (Aust) Pty. Ltd., AU	2 716 002	100,0	TAUD	2 716	TSEK 19 782
Asko Appliances Ltd., GB	575 000	100,0	TGBP	575	TSEK
Junga Verkstäder AB, SE	500	100,0	TSEK	50	TSEK 60
Asko Hushåll AB, SE	70 000	100,0	TSEK	7 000	TSEK 7 100
Asko Möbler AB, SE	50 000	100,0	TSEK	5 000	TSEK 10 099
Asko Norge A/S, NO (100,0)	5 000	16,0	TNOK	5 000	TNOK 22 070
Futurum AB, SE	72 000	100,0	TSEK	7 200	TSEK 20 200
Oy Futurum Ab	15 000	100,0	TFIM	150	TSEK 251
Asko Osby AB, SE	50 000	100,0	TSEK	5 000	TSEK 27 132
Osby Pannan AB, SE	800	100,0	TSEK	80	TSEK 1 500
Prometek Utveckling AB, SE	28 000	100,0	TSEK	2 800	TSEK 7 432
Prometek AB, SE	10 600	100,0	TSEK	1 060	TSEK 12 980
Wirsbo Smide AB, SE	300 000	100,0	TSEK	30 000	TSEK 53 292
Kommanditbolaget Sekanten, SE	2	67,0	TSEK	2	TSEK 17 000
Muut osakkeet					TSEK 172

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto ROE %	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} + \text{vähemmistöosuus, keskiarvo}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto ROI%	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}}$	x 100
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Velkaantumisaste	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat – rahat, pankkisaamiset ja rahoitus-omaisuusarvopaperit	
Tulos / osake (EPS)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} \pm \text{vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta} - \text{verot}}{\text{Tilikauden osakeantioikaistu keskimääräinen osakemäärä}}$	
Oma pääoma / osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$	
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}}$	
Efektiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake} \times 100}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}$	
Hinta / voittosuhte P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$	

Liiketoimintaryhmien tulosten vertailu RONA-%:lla mitattuna	RONA-%	
	<ul style="list-style-type: none"> yli 18 14 – 18 10 – 14 6 – 10 alle 6 	<ul style="list-style-type: none"> Erinomainen Hyvä Tyydyttävä Välttävä Heikko
	<ul style="list-style-type: none"> Uponor Asko Kodinkone Asko Huonekalu Upofloor Asko Components Tekstiili Asko Kiinteistöt 	<ul style="list-style-type: none"> Erinomainen Välttävä Hyvä Välttävä Tyydyttävä Tyydyttävä Välttävä

5-vuotiskatsaus

KONSERNITULOS, Mmk	1996	1995	1994	1993	1992
Liikevaihto	7 428,9	7 065,5	7 069,5	6 474,3	6 324,6
Liiketoiminnan muut tuotot	150,4	160,1	25,4		
Toiminnan kulut	6 596,0	6 280,8	6 134,0	5 698,3	5 615,9
Poistot, suunnitelman mukaan	377,6	370,3	425,5	394,3	415,7
Liikevoitto	605,7	574,5	535,4	381,7	293,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-204,3	-256,3	-282,9	-379,5	-470,7
Tulos rahoituserien jälkeen	401,4	318,2	252,5	2,2	-177,7
Muut tuotot ja kulut	-46,7	-41,2	-32,9	12,3	80,6
Tulos ennen varauksia ja veroja	354,7	277,0	219,6	14,5	-97,1
Kirjanpidon tulos	241,6	210,5	110,1	2,1	-57,9

KONSERNITASE, Mmk

Käyttöomaisuus ja pitkäaik.sijoitukset	3 418,4	3 530,8	3 619,8	3 962,1	4 157,7
Konserniliikearvo	329,2	363,4	360,0	370,0	416,7
Arvostuserät				36,9	
Vaihto-omaisuus	1 300,4	1 440,5	1 261,7	1 137,0	1 070,0
Rahat ja talletukset	294,5	390,8	402,3	573,4	899,7
Muu rahoitusomaisuus	998,6	964,0	1 034,4	1 056,0	1 009,3
Sidottu oma pääoma	1 175,8	1 186,1	1 261,2	1 162,1	1 158,5
Vapaa oma pääoma ¹⁾	850,6	632,3	470,8	244,3	267,1
Vähemmistöosuus	53,5	54,4	106,9	186,8	175,6
Pakolliset varaukset	51,9	56,3	471		
Tilinpäätössiirtojen kertymä ¹⁾				156,6	174,9
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 969,0	2 660,2	2 399,9	3 139,5	3 475,4
Lyhytaikaiset korolliset velat	941,9	942,9	1 156,9	1 133,2	1 295,2
Korottomat velat	1 298,4	1 157,3	1 235,4	1 112,9	1 006,7
Taseen loppusumma	6 341,1	6 689,5	6 678,2	7 135,4	7 553,4

TUNNUSLUKUJA JA MUITA TIETOJA

Liikevoitto %	8,2	8,1	7,6	5,9	4,6
Oman pääoman tuotto, ROE%	12,3	11,5	6,8	0,1	-8,2
Sijoitetun pääoman tuotto, ROI%	11,1	10,8	9,7	7,7	7,7
Omavaraisuusaste %	32,9	28,0	27,7	24,0	22,7
Velkaantumisaste %	126	172	172	216	226
Korolliset nettovelat, Mmk	2 616,5	3 212,2	3 138,4	3 696,3	3 871,0
% liikevaihdosta	35,2	45,5	44,6	57,1	61,2
Liikevaihdon muutos %	5,1	-0,1	9,2	2,4	-0,8
Vienti Suomesta, Mmk	910,6	910,8	911,9	800,8	673,6
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, Mmk	4 817,4	4 708,7	4 824,0	4 464,0	4 103,0
Ulkomaan toiminta yhteensä, Mmk	5 359,0	5 239,0	5 383,0	4 959,0	4 707,0
Ulkomaan toiminnan osuus%	72,1	74,1	76,0	76,6	74,4
Henkilöstö 31.12.	9 005	9 704	8 700	8 343	8 695
Henkilöstö keskimäärin	9 115	8 969	8 521	8 442	9 238
Investoinnit, Mmk	425,6	541,2	375,0	260,9	274,0

1) Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero verovelalla vähennettynä on käsitelty 1994-1996 vapaassa omassa pääomassa.

Tietoja osakkeista

OSAKEPÄÄOMA, OSAKKEET	1996	1995	1994	1993	1992
Osakepääoma, Mmk	352,5	352,5	352,5	302,7	302,7
Osakkeet 31.12. (1 000 kpl)	7 049	7 049	7 049	6 054	6 054
Osakeantioikaistuna					
– vuoden lopussa	7 049	7 049	7 049	6 306	6 306
– keskimäärin	7 049	7 049	6 578	6 306	6 306
Osakkeiden nimellisarvo (mk)	50	50	50	50	50
Oikaistu oma pääoma, Mmk	2 080,0	1 872,9	1 838,8	1 710,6	1 713,1
Osakevaihto, Mmk	821,3	264,7	511,7	109,7	14,2
Osakevaihto, 1 000 kpl	3 518	1 365	2 229	1 013	272
– keskiarvosta, %	49,9	19,4	33,9	16,1	4,3
Osakekannan markkina-arvo, Mmk					
A-osake	2 235	980	1 466	760	369
B-osake ¹⁾	–	–	–	110	45
Oikaistu tulos per osake (mk) (optiovaim.)	36,70	33,70	22,50	-5,40	-32,60
Oma pääoma per osake (mk)	287	258	246	242	244
Osinko, Mmk (ehdotus)	(70,5)	35,2	35,2	–	–
Osinko per osake, mk (ehdotus)	(10,0)	5,00	5,00	–	–
Efektiiivinen osinkotuotto-%	(3,2)	3,6	2,4	–	–
Osinko per tulos, %	27,3	14,8	22,2	–	–
Hinta/voittosuhte P/E	8,6	4,1	9,2	–	–
Antikorjatut vaihtokurssit (mk)					
A-osake ylin	335,00	220,00	320,00	143,00	101,00
alin	132,00	125,00	148,00	67,00	34,00
B-osake ylin ¹⁾	–	–	320,00	136,00	77,00
alin	–	–	145,00	58,00	29,00
A-osake, keskihinta	223	194	224	109	73
B-osake, keskihinta	–	–	262	107	48
OSAKEANNIT					
Uusmerkintä	–	–	30,3	–	–
Suunnatut annit, Mmk	–	–	19,5	–	–
– emissiovoitto	–	–	19,5	–	–
Merkintähinta, mk					
A-osake	–	–	150-218,50	–	–
B-osake	–	–	150	–	–

Tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 58

1) A- ja B-osakesarjat on yhdistetty v. 1994

Osakkaat/Asko Oy

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.1996

	A-osake	Osuus, %
Neste Oy	1.840.403	26,1
Neste-konsernin yhteiseläkesäätiö	32.623	0,5
	1.873.026	26,6
Lanor Oy	1.622.517	23,0
Vakuutusosakeyhtiö Sampo	300.000	4,3
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	176.130	2,5
Keskinäinen vakuutusyhtiö Kaleva	100.000	1,4
Yrittäjä-Sampo vakuutusosakeyhtiö	65.842	0,9
Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso	5.500	0,1
	647.472	9,2
Henkivakuutusosakeyhtiö Nova	176.941	2,5
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Varma	161.068	2,3
	338.009	4,8
Kuntien Eläkevakuutus	245.000	3,5
Keskinäinen vakuutusyhtiö Tapiola	107.910	1,5
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Tapiola	26.000	0,4
	133.910	1,9
Alfred Berg Finland sijoitusrahasto	123.884	1,8
Partita Oy	80.000	1,1
Style-Invest Oy	62.827	0,9
Immonen Jukka Kalevi	59.300	0,8
Muut	1.863.459	26,4
Yhteensä	7.049.404	100,0

HALLINTAREKISTERÖIDYT ARVO-OSUUDET 31.12.1996

	A-osake	Osuus, %
Merita Pankki Oy	604.656	8,6
Postipankki Oy	44.600	0,6
Helsingin Arvo-osuuskeskus Oy	1.500	0,1
Yhteensä	650.756	9,2

OMISTAJARYHMÄT 31.12.1996

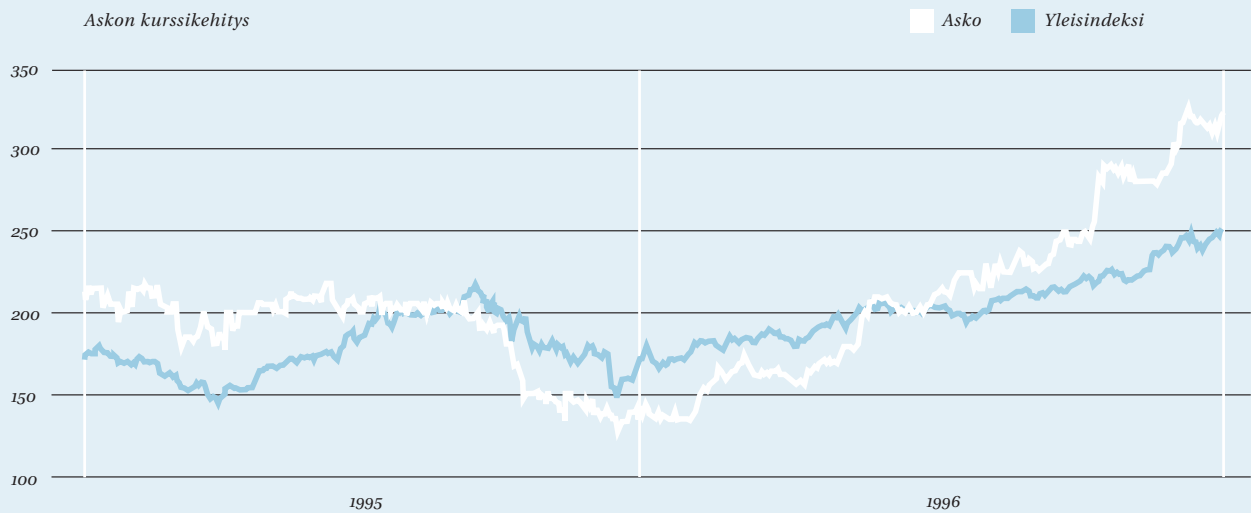
Osakemäärä		%
Yksityiset yritykset	2.251.588	31,9
Julkiset yritykset	1.842.666	26,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1.119.447	15,9
Julkisyhteisöt	745.599	10,6
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	140.968	2,0
Kotitaloudet	290.260	4,1
Ulkomaat ja hallintarekisteröidyt	655.070	9,3
Muut (yhteistili, odotusluettelo)	3.806	0,1
Yhteensä	7.049.404	100,0

OSAKEMÄÄRIEN JAKO

Osakkeiden määrä	Omistuksia	%	Osakemäärä	%
1-100	840	59,0	31.167	0,4
101-1.000	433	30,4	151.282	2,2
1.001-10.000	101	7,1	365.450	5,2
10.001-	49	3,5	6.501.505	92,2
	1.423	100,0	7.049.404	100,0

Osakkeiden äänioikeus	1
Vaihtovelkakirja- ja optiolainojen perusteella merkittävässä oleva määrä	150.000

Yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan sekä heidän yhtiön tiedossa olevien määräysvaltayhteisöjen osakkeenomistus mukaanlukien vaihtovelkakirja- ja optiolainan mukainen vaihto-oikeus 32.836

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

HALLITUKSEN EHDOTUKSET YHTIÖKOKOUKSELLE

Konsernin vapaa oma pääoma on taseen 31.12.1996 mukaan 850 632 000,00 markkaa ja Asko Oy:n vapaa oma pääoma taseen 31.12.1996 mukaan 788 024 295,24 markkaa.

Vapaa oma pääoma edellisiltä vuosilta	740 515 927,85 mk
Tilikauden tulos	47 508 367,39 mk
Yhteensä	788 024 295,24 mk

Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta 1996 maksetaan osinkoa 10,00 mk/osake, yhteensä 70 494 040,00 mk.

Lahti, 25. helmikuuta 1997

Jaakko Ihamuotila
Puheenjohtaja

Hannu Kokkonen

Matti Niemi

Jukka Viinanen

Veli Korpi

Niilo Pellonmaa

Jarmo Ryttilähti
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Asko Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Asko Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon vuodelta 1996. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa

kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen sekä taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

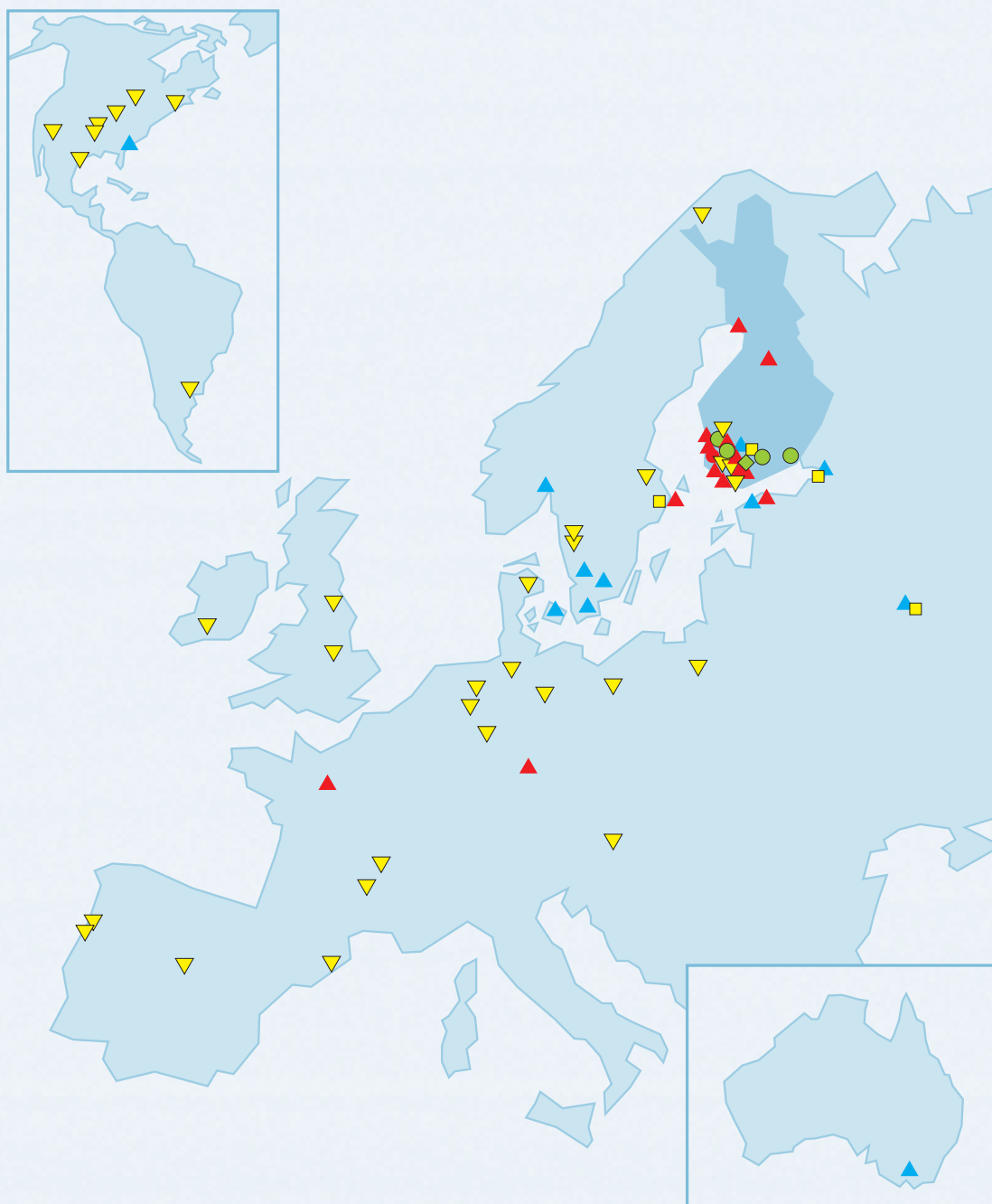
Olemme perehtyneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuositarkastuksiin. Käsityksemme mukaan osavuositarkastukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Lahti, 5. maaliskuuta 1997

KPMG WIDERI OY AB

Pentti Savolainen
KHT

Toimipaikkakartta

Osoitteet

◆ Asko-konserni

Pääkonttori
Askonkatu 3, PL 45
15101 LAHTI
Puh. (03) 815 11
Telefax (03) 815 2600

▼ Uponor

Oy Uponor Ab
Pääkonttori
Kimmeltie 3
FIN-02110 Espoo
Puh. (09) 478 962
Telefax (09) (09) 4789 6400

Argentiina

Uponor Aldyl S.A.
Avenida Mitre 5595
Ezpeleta-1882
Provincia de Buenos Aires
Puh. +54 1 2561005/2569803/
2569855/2164387/2164385
Telefax +54 1 2565880

Tanska

Uponor A/S
P.O.Box 29
DK-9560 Hadsund
(Fabriksvej 6, DK-9560 Hadsund)
Puh. +45 98 571122
Telefax +45 98 572022

Suomi

Oy Uponor Ab
PL 21
15561 Nastola
(Kouvolantie 365, FIN-15560 Nastola)
Puh.(03) 88 501
Telefax (03) 885 0210

Pexep Oy
Tiilitie 1
15560 Nastola
Puh. (03)762 3838
Telefax (03) 762 3950

Ranska

RYB S.A.
P.O.Box 29
Les Apprêts
F-38590 St. Etienne de St. Geoirs
Puh. +33 4 76654333
Telefax +33 4 76935301

Saksa

D F Liedelt "Velta"
Produktions- und Vertriebs GmbH
P.O.Box 5209
D-22822 Norderstedt
(Hans-Böckler-Ring 41,
D-22851 Norderstedt)
Puh. +49 40 529020
Telefax +49 40 52902599

Hewing GmbH
P.O.Box 1142
D-48600 Ochtrup
(Waldstrasse 3, D-48607 Ochtrup)
Puh. +49 2553 7001
Telefax +49 2553 7017

Polytherm GmbH
P.O.Box 1265
D-48601 Ochtrup
(Prof.-Katerkamp-Strasse 5, D-48607
Ochtrup)
Puh. +49 2553 7250
Telefax +49 2553 72544

Uponor Anger GmbH
P.O.Box 2208
D-45752 Marl
(Brassertstrasse 251, D-45768 Marl)
Puh.+49 2365 6960
Telefax +49 2365 696102

Uponor Anger GmbH
Ecoflex
P.O.Box 2208
D-45752 Marl
(Brassertstrasse 251, D-45768 Marl)
Puh. +49 2365 696113
Telefax +49 2365 696168

Uponor Hausabflusstechnik GmbH
P.O.Box 1261
D-49683 Emstek
(Wilhelm-Bunsen-Strasse 6,
D-496585 Emstek)
Puh. +49 4473 94900
Telefax +49 4473 949090

Unkari

Uponor Müanyag Csőrendszér Kft.
Zay utca 1-3
H-1037 Budapest
Puh.+36 1 1688227 / 1888138 /
2506892
Telefax +36 1 1888111

Irlanti

Uponor Limited
Bishopstown
Cork
Puh. +353 21 541834
Telefax +353 21 543541

Norja

Uponor AS
P.O.Box 40
N-9062 Furufalten
(Industriveien, N-9062 Furufalten)
Puh. +47 77 712506
Telefax +47 77 712525

Puola

Uponor Polska Sp. z o.o.
ul. Ostrobramska 101
PL-04-118 Warszawa
Puh. +48 22 6724795 / 6724796
Telefax +48 22 6724794

Portugali

Ecoplás, SA
Apartado 2503
P-4400 São Pedro da Afurada,
V.N.Gaia
(Rua do Emissor, Canidelo, P-4400
Vila Nova de Gaia)
Puh. +351 2 7813603
Telefax +351 2 7814087

Espanja

Uponor Resiplast S.A.
Tirso de Molina s/n.
E-08940 Cornellà de Llobregat
(Barcelona)
Puh. +34 3 3774100
Telefax +34 3 3773782

Ruotsi

Uponor AB
SE-513 81 Fristad
(Industrivägen, Fristad)
Puh. +46 33 172500
Telefax +46 33 260700

Wirsbo Bruks AB
SE-730 61 Virsbo
Puh. +46 223 38000
Telefax +46 223 38104

Iso-Britannia

Uponor Limited
P.O.Box 1
Blackwell
Near Alfreton Derbyshire DE55 5JD
(Berristow Lane, Near Alfreton,
Derbyshire DE55 5JD)
Ph. +44 1773 811112
Telefax +44 1773 812343

USA

Uponor Aldyl Company
57 Read's Way
New Castle, DE 19720-1618
Puh. +302 325 5320
Telefax +302 325 5333

Uponor ETI Company
1600 Stout Street
Suite 1710
Denver Colorado 80202-3134
Puh. +303 893 1101
Telefax +303 893 4140

Wirsbo Company
5925 148th Street W.
Apple Valley, Minnesota 55124
Puh. +612 891 2000
Telefax +612 891 2008

▲ Asko Kodinkone

Asko Kodinkone Oy
Askonkatu 3
PL 300
15101 LAHTI
Puh. (03) 815 11
Telefax (03) 815 3233

Asko Cylinda AB
S-534 82 VARA
Puh. +46 512 32 000
Telefax +46 512 32 010

Asko Osby AB
S-29062 VILSHULT
Puh. +46 454 71 250
Telefax +46 454 71 112

■ Asko Huonekalu

Asko Huonekalu Oy
Askonkatu 3
PL 200
15101 LAHTI
Puh. (03) 815 11
Telefax (03) 815 2400

- Kotikaluste
- Julkikaluste
- Myymälät Suomi 28
Tukholma 1
Tallinna 1

Asko Möbler AB
Månskärsvägen 10, Box 286
S-12 725 SKÅRHOLMEN
Puh. +46 8 680 7750
Telefax +46 8 740 0883

Asko Mööbli AS
Öismäetee 107 A
TALLINN EE 0035
Puh. +372 65 72005
Telefax +372 65 43069

● Uprofloor

Uprofloor Oy
Souranderintie
PL 8
37101 NOKIA
Puh. (03) 340 9111
Telefax (03) 340 9350

Uprofloor Oy
Nastolan tehdas
Jousitie 14
PL 50
15560 NASTOLA
Puh. (03) 762 4625
Telefax (03) 762 4484

Uprofloor Oy
Ikaalisten tehdas
Puntunlahdenkatu 6-8
PL 14
39500 IKAALINEN
Puh. (03) 458 6531
Telefax (03) 458 6537

Uprofloor Oy
Heinolan tehdas
Keinukankaantie
18100 HEINOLA
Puh. (03) 7143 625
Telefax (03) 7143 629

Uprofloor Oy
Lappeenrannan tehdas
Metaniemenkatu
53920 LAPPENRANTA
Puh. (05) 416 4850
Telefax (05) 416 4852

▲ Tekstiili

Oy Finlayson Ab
Pyyhikintie 25
PL 407
33101 TAMPERE
Puh. (03) 249 4111
Telefax (03) 249 4333

Finlayson Forssa Oy
PL 43
30101 FORSSA
Puh. (03) 412 31
Telefax (03) 412 3444

Tricol Oy
PL 28
10301 KARIAA
Puh. (019) 27 961
Telefax (019) 236 770

Pohjoismaiden Sukkatehdas Oy
PL 66
33101 TAMPERE
Puh. (03) 2802 111
Telefax (03) 2802 613

Pohjoismaiden Sukkatehdas Oy
95400 TORNIO
Puh. (016) 455 411
Telefax (016) 455 440

Nygaard AS
Postboks 6 -Bryn
N-0611 OSLO 6
Puh. +47 2 254 7720
Telefax +47 2 2630 048

Black Horse Oy
PL 35
13721 PAROLA
Puh. (03) 673 41
Telefax (03) 673 4799

Finnwear Oy, Ruskon tehdas
PL 33
33711 TAMPERE
Puh. (03) 2802 111
Telefax (03) 2802 444

Trior Oy
Vanajatie 5
13110 HÄMEENLINNA
Puh. (03) 535 41
Telefax (03) 535 4380

Finlayson Sisustustekstiili Oy
Pyyhikintie 25
PL 407
33101 TAMPERE
Puh. (03) 249 4111
Telefax (03) 212 3450

Finlayson Lanka Oy
Pyyhikintie 25
PL 407
33101 TAMPERE
Puh. (03) 249 4400
Telefax (03) 212 0432

Kainuun Tekstiili Oy
Kehräämöntie 20
87400 KAJAANI
Puh. (08) 613 3581
Telefax (08) 613 3584

Asko Kiinteistö

Asko Kiinteistö
Askonkatu 3
PL 45
15101 LAHTI
Puh. (03) 815 11
Telefax (03) 815 2301

Tampereen Kiinteistö Invest Oy
Finlaysoninkatu 4 C
PL 216
33101 TAMPERE
Puh. (03) 249 4600
Telefax (03) 239 639

Lisätietoja Askosta

Lisätietoja Asko Oy:stä sijoituskohteena antavat muun muassa seuraavat yritykset:

AG Pankkiiriliike Oy
AG Private Bankers Ltd.
Puh. (09) 131 551
Telefax (09) 1315 5255

Pankkiiriliike Arctos Securities Oy
Arctos Securities Ltd
Puh. (09) 549 9300
Telefax (09) 5499 3333

Aktia Säästöpankki Oy
Aktia Savings Bank Ltd
Puh. (09) 60 921
Telefax (09) 6092 6376

Aros Securities Oy
Aros Securities
Puh. (09) 173 371
Telefax (09) 622 1511

Alfred Berg Finland Oy Ab
Puh. (09) 228 321 /+44 171 256 4900
Telefax (09) 2283 2283/+ 44 171 920 9127

Pankkiiriliike Evli Oy
Evli Securities Ltd
Puh. (09) 476 690
Telefax (09) 634 382

Pankkiiriliike Carnegie Suomi Oy
Carnegie Securities Finland Ltd
Puh. (09) 661 766
Telefax (09) 663 756

FIM Pankkiiriliike Oy
FIM Securities LTD.
Puh. (09) 613 4600
Telefax (09) 656 493

Pankkiiriliike Oy Erik Selin Ab
Oy Erik Selin Bankers Ltd
Puh. (09) 61861
Telefax (09) 602 102

Opstock Pankkiiriliike Oy
Opstock Securities
Puh. (09) 40 465
Telefax (09) 404 2679

Merita Pankkiiriliike Oy
Merita Securities Ltd
Puh. (09) 12 341
Telefax (09) 612 1145

Pankkiiriliike Protos Oy
Protos Ltd
Puh. (09) 173 391
Telefax (09) 651 086

Postipankki Oy
Postipankki Ltd
Puh. 0204 2511
Telefax (09) 612 1856

Smith Barney Europe Ltd.
Puh. +44 171 548 5512
Telefax +44 171 548 5585

Bankers Trust Company
Puh. +44 171 982 1847
Telefax +44 171 982 2256

Asko-konserni
Pääkonttori
Askonkatu 3, 15101 LAHTI
Puh. (03) 815 11, telefax (03) 815 2600